

Huvudman

Praktiska Sverige AB
Organisationsnr 556257-5786
epost@praktiska.se

Beslut

Datum 2025-12-11
Dnr SI 2024:8830
Sida 1 (46)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Praktiska Gymnasiet Täby i Täby kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 22 april 2025

Beslutet i korthet

Skolinspektionen inledde under våren 2025 en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Täby. Tillsynen omfattade utbildningen på naturbruksprogrammet inriktning djurvård, hotell- och turismprogrammet, hantverksprogrammet och el- och energiprogrammet inriktning elteknik. Skolinspektionen fattade ett beslut i vilket det konstaterades finnas brister på skolan inom samtliga av de områden som tillsynen omfattade och flera av bristerna var allvarliga och omfattande. Skolinspektionen konstaterade även att bristerna utgjorde ett allvarligt missförhållande. Skolinspektionen har under hösten 2025 följt upp de brister som konstaterats och huruvida de åtgärdats. Skolinspektionen tar i det här beslutet ställning till om Praktiska Sverige AB har följt föreläggandet samt om bristerna har avhjälpats.

Skolinspektionen konstaterar i detta beslut att det fortsatt finns allvarliga brister i undervisningen på naturbruksprogrammet inriktning djurvård, avseende elevernas arbetsplatsförlagda lärande (apl) på hotell- och turismprogrammet samt inom skolans arbete med särskilt stöd. Även om flertalet av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut den 22 april 2025 numera bedöms vara avhjälppta, kan Skolinspektionen konstatera att det kvarstår brister i utbildningen på såväl naturbruksprogrammet inriktning djurvård som på hotell- och turismprogrammet. Avseende dessa program saknas en struktur med en på förhand långsiktig planering för elevernas utbildning som helhet, för att säkerställa att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Detta är allvarligt.

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vid vite av **8 500 000 kronor senast den 11 mars 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisning på naturbruksprogrammet inriktning djurvård, genomförande av apl på hotell- och turismprogrammet samt utredning av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Praktiska Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Undervisning på naturbruksprogrammet inriktning djurvård

1. Se till att undervisningen i kursen sällskapsdjur 1 även behandlar arbetsuppgifter i form av daglig skötsel av olika sällskapsdjur (ämneshänvisning för ämnet djur, kursen sällskapsdjur 1 kurskod DJUSÄL01).
2. Se till att undervisningen i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 även behandlar hantering av skadade och sjuka djur så att lidandet för djuren minimeras, vård av skadade och sjuka djur samt medicinering av sjuka djur enligt instruktion (ämneshänvisning för ämnet djurvård inom djurens hälso- och sjukvård SKOLFS 2010:185, kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 kurskod DJRDJU01).

Genomförande av apl på hotell-och turismprogrammet

3. Se till att skaffa platser till elever i år 2 och 3 på hotell- och turismprogrammet för det arbetsplatsförlagda lärandet (apl) där det centrala innehållet, i de kurser eller delar av kurser som förläggs till apl, kan genomföras så att eleverna kan utveckla yrkeskunskaper och en yrkesidentitet. En förteckning över apl-platser för samtliga elever i år 2 och 3 på detta program samt kontaktuppgifter till handledare ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. För det fall elever inte har en apl-plats ska skälen för det redovisas (16 kap. 16 § skollagen och 4 kap. 12 § gymnasieförordningen (2010:2039)).

Utredning av särskilt stöd

4. Se till att en utredning om behov av särskilt stöd startas för varje sådan anmälan som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 11 december 2025 till den 4 mars 2026 samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Därutöver ska rektorn, avseende de anmälningar som inkommit fram till den 11 december 2025 och där utredning ännu inte har påbörjats, dokumentera vilket datum utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser anmäla behov av utredning om särskilt stöd, särskilt stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram, skolförlagd apl, beslut och samråd om kurser på apl, handledares kunskaper, skolans arbete för att motverka kränkande behandling samt betygssättning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:8830) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomförde under våren 2025 en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Täby i Täby kommun. Tillsynen omfattade granskning av om Praktiska Gymnasiet Täby följde gällande bestämmelser om utbildningen på naturbruksprogrammet inriktning djurvård, hotell- och turismprogrammet, hantverksprogrammet och el- och energiprogrammet inriktning elteknik. På samtliga dessa program omfattade tillsynen arbetsplatsförlagt lärande. Avseende de tre förstnämnda programmen omfattade tillsynen även undervisning utifrån centralt innehåll i ett antal utvalda kurser och betygssättningen i dessa kurser. Tillsynen omfattade även skolans arbete med särskilt stöd, skolans arbete för att motverka kränkande behandling samt betygssättning.

Skolinspektionen beslutade den 22 april 2025 att förelägga Praktiska Sverige AB att vid vite om 8 500 000 kronor senast den 10 september 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning och betygssättning på naturbruksprogrammet inriktning djurvård, arbetsplatsförlagt lärande samt skolans arbete med särskilt stöd. Vidare beslutade Skolinspektionen att förelägga Praktiska Sverige AB att senast samma datum vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande skolans arbete för att motverka kränkande behandling samt avseende att särskilt beakta resultaten på de nationella proven vid betygssättning.

Praktiska Sverige AB har den 10 september 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har därefter, den 23–25 september 2025, genomfört ett uppföljningsbesök på skolan. Under skolbesöket har intervjuer hållits med elever och lärare på naturbruksprogrammet, el- och energiprogrammet, hotell-

och turismprogrammet¹ samt hantverksprogrammet (för utbildning som påbörjats efter den 1 juli 2025 heter programmet frisör- och stylistprogrammet), lärare i gymnasiegemensamma ämnen, representanter för elevhälsan samt rektor och biträdande rektor. Därutöver har två digitala intervjuer hållits den 1 och 3 oktober 2025. En digital intervju har även hållits med två apl-samordnare den 28 oktober 2025. Som en del av tillsynen har även telefonsamtal med personer som av huvudmannen uppgetts vara apl-handledare genomförts den 18 och 30 september samt den 2 oktober 2025. Därutöver har dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, så kallade samverkansdokument och sammanställningar över elevers apl-platser. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Praktiska Sverige AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpits.

Frågan om utdömande av vitesbeloppet i Skolinspektionens beslut den 22 april 2025 kommer att behandlas separat.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Undervisning och betygssättning på naturbruksprogrammet inriktning djurvård

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 april 2025 att det fanns allvarliga och omfattande brister i undervisningen och till följd härav även i betygssättningen på naturbruksprogrammet inriktning djurvård. Skolinspektionen bedömde att undervisningen i ämnena djur, naturbruk och

¹ Skolinspektionen har endast intervjuat elever i år 3 på hotell- och turismprogrammet. Detta då det, trots att Skolinspektionen hade bett om att få intervju elever i år 2, inte kom några elever från år 2 till intervjun.

djurvård inom djurens hälso- och sjukvård inte omfattade allt centralt innehåll i kurserna djuren i naturbruket, djurhållning, sällskapsdjur 1, naturbruk och djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1. Utredningen visade att undervisningen i kursen djuren i naturbruket inte omfattade allt centralt innehåll då eleverna i denna kurs inte gavs möjlighet att utföra arbetsuppgifter i form av hantering av naturbrukets djur med utgångspunkt i djurens behov och i etiska ställningstaganden, utfordring och foderhantering med adekvat teknisk utrustning samt hantering av strömedel och gödsel med adekvat teknisk utrustning och med utgångspunkt från djurens behov. Vidare visade utredningen att undervisningen i kursen naturbruk inte omfattade allt centralt innehåll då eleverna i denna kurs inte gavs möjlighet att utföra arbetsuppgifter inom naturbruk med användning av handredskap och teknisk utrustning samt underhåll av handredskap och teknisk utrustning. Skolinspektionens utredning visade även att undervisningen i kursen djurhållning inte omfattade allt centralt innehåll då eleverna i denna kurs inte gavs möjlighet att utföra arbetsuppgifter i form av hantering av djur i betesdrift med utgångspunkt i djurens beteende och behov samt användning av fordon i samband med arbetsuppgifter inom djurhållning. Utredningen visade vidare att undervisningen i kursen sällskapsdjur 1 inte omfattade allt centralt innehåll då eleverna i denna kurs i vart fall inte gavs möjlighet att utföra arbetsuppgifter i form av daglig skötsel av *olika* sällskapsdjur. Skolinspektionens utredning visade slutligen att undervisningen i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 inte omfattade allt centralt innehåll då eleverna varken i skolan eller på apl, gavs möjlighet att hantera skadade och sjuka djur, vårda skadade och sjuka djur eller medicinera sjuka djur enligt instruktion. Skolinspektionen konstaterade att det inte kan säkerställas att kursen omfattar allt centralt innehåll genom en slumpartad möjlighet att enstaka hundar kan bli sjuka eller skada sig under vistelsen på hunddagis. Huvudmannen förelades därmed att vidta åtgärder för att se till att undervisningen i dessa kurser även behandlar nämnda centrala innehåll.

Skolinspektionen bedömde vidare att elevernas kunskaper inte bedömdes allsidigt utifrån betygskriterierna i kurserna djuren i naturbruket, naturbruk, djurhållning och sällskapsdjur 1. Huvudmannen förelades därmed att vidta åtgärder för att se till att lärarna vid betygssättningen i samtliga kurser inom ämnena djur och naturbruk har ett underlag som omfattar hela det centrala innehållet i kurserna och samtliga betygskriterier.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder, inkommen den 11 september 2025, i huvudsak följande. För att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i undervisningen på naturbruksprogrammet inriktning djurvård har ett förändringsarbete initierats vilket syftar till att säkerställa att samtliga kurser behandlar det centrala innehållet som anges i ämnes- och kursplanerna. Huvudmannen har tillsatt ekonomiska och personella resurser till skolan för att stötta förbättringsarbetet och fler och mer varierade apl-platser har kunnat anskaffas. En rad resursförstärkande åtgärder har vidtagits för apl-anskaffning och en biträdande rektor om 100 procent har tillsatts på Praktiska Gymnasiet Täby med bland annat ett särskilt samordningsansvar för apl-processerna. Det har också funnits stöd för hur lärarna ska kunna försäkra sig om att undervisningen nu och i framtiden håller en god kvalitet och uppfyller läroplanens krav.

Huvudmannen redovisar därefter, kurs för kurs, vilka åtgärder som har vidtagits vårterminen 2025 för att säkerställa att de elever som läste de aktuella kurserna då skulle få allt centralt innehåll. Vad som framgår av denna redovisning redovisas nedan under *Skolinspektionens utredning i uppföljningen* vid respektive kurs.

Huvudmannen uppger vidare att naturbrukslärarna under våren har gjort en skriftlig planering för det arbete som Skolinspektionen påpekat var bristfälligt. Den skriftliga planeringen har godkänts av rektor och delgivits handledaren för synpunkter innan apl-perioden påbörjats. På så sätt har skolan säkerställt att det centrala innehållet som avsetts genomföras under perioden också kunnat genomföras. Att arbetsuppgifterna genomförts har följts upp i kontakt mellan lärare, elever och handledare under besök och vid trepartssamtal.

För att skolan ska försäkra sig om att samtliga elever i framtiden får en undervisning som täcker alla delar av det centrala innehållet kommer eleverna att från och med höstterminen 2025 få flera olika apl-platser inom olika arbetsområden och djurslag. Det blir obligatoriskt för eleverna att byta apl-plats och det finns en plan för deras apl med utsatta datum för olika apl-platser som tillgodoser skilda delar av det centrala innehållet. I trepartssamtalen kommer lärarna alltid att ta upp de delar av det centrala innehållet som före apl-perioden är samverkade med apl-platsen. Det ligger också till grund för bedömning och betygssättning tillsammans med vad eleverna gjort inom den skolförlagda delen av utbildningen. På så sätt säkerställer skolan att eleverna får ta del av, och att bedömningar görs på, hela det centrala innehållet i kursen.

Huvudmannen uppger att de av resultaten från trepartssamtalen och elevernas slutbetyg kan se att åtgärderna gett bra resultat. Genom att eleverna fått möjlighet till mer övning och att bredda sina kunskaper har det gett ett större bedömningsunderlag vilket också lett till att bedömning och betygssättning blivit mer rättssäkert och likvärdigt. Eleverna bekräftar också i samtal med lärare och handledare att den extra apl-perioden varit bra och att de lärt sig mycket.

Huvudmannen har även inkommit med dokumentation som avser exempel på den extra apl som genomfördes under våren 2025. Av denna dokumentation framgår vilka moment specifika elever har genomfört i vissa kurser på extra apl samt hur detta har bedömts. Vidare har huvudmannen, i enlighet med åtgärd i beslut den 22 april 2025, inkommit med en apl-förteckning över elevernas apl-platser och kontaktuppgifter till deras handledare. Av denna framgår bland annat var sex elever i år 2 och 3 på naturbruksprogrammet inriktning djurvård har sin apl och vilka deras handledare är. Två elever i år 3 saknas på listan.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Av den apl-förteckning som huvudmannen lämnat in i samband med redovisning av vidtagna åtgärder och av intervjuer framgår att samtliga elever i år 2 (två) och 3 (sex) har apl på olika hunddagis. Vidare framgår att samtliga elever i år 2 och 3 har apl på Skansen och att samtliga elever i år 3 har apl på Solgläntans katthem. I apl-förteckningen anges att en person är handledare för alla elever på Skansen och att en person är handledare för alla elever på katthemmet. I elevernas så kallade samverkansdokument (beslut om vilka moment i kurser som ska genomföras på apl) anges hunddagisen, Skansen och Solgläntans katthem som apl-platser och vilka moment i olika kurser som ska genomföras där. Avseende hunddagisen anges moment i kurser inom hundkunskap samt moment i kurserna sällskapsdjur 1 respektive sällskapsdjur 2. Avseende Skansen anges moment i kurserna sällskapsdjur 1 för elever i år 2 och sällskapsdjur 2 för elever i år 3. Avseende Solgläntans katthem anges moment i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1. I dokumenten anges vidare namn på handledare på båda arbetsplatserna och datum för när samråd skett.

Skolinspektionen har den 18 och den 30 september 2025 samt den 2 oktober 2025 varit i kontakt med de två personer som uppges vara apl-handledare åt eleverna på Skansen och på Solgläntans katthem. Båda uppger att det inte finns några elever från Praktiska Gymnasiet Täby som gör apl på deras arbetsplatser och att de inte är handledare för några elever från skolan. Personal på Skansen uppger att elever från skolan däremot skulle komma på tre utbildningstillfällen under hösten, under tre dagar, och att eleverna då får genomföra praktiska moment med vissa djur. Ett av dessa tillfällen har genomförts i september och de övriga var planerade att

genomföras i oktober och november. Personal uppger att Skansen dock har avbrutit samarbetet med Praktiska Gymnasiet Täby och ställt in de två kvarvarande utbildningstillfällena. Beslut om eventuellt fortsatt samarbete har ännu inte fattats, men personalen uppger att det är osannolikt att det kommer att bli av. Personal på Solgläntans katthem uppger att elever från Praktiska Gymnasiet Täby har varit på studiebesök hos dem under en halv dag, dels i maj, dels i september, och att det var olika elever som kom de båda gångerna.

Samtliga intervjuade elever i år 2 och 3 säger att de har apl tre dagar i veckan och att de gör apl på hunddagis. En elev säger att hen även har apl en dag i veckan på en arbetsplats för pälsvård och en annan elev i år 3 säger att hen under två veckor innan höstlovet, i stället för att vara på apl på hunddagiset, kommer att vara på apl på Arken Zoo. En tredje elev säger att hen eventuellt också kommer att vara på apl på Arken Zoo under två veckor framöver, men att det är lite komplicerat. Samtliga elever säger att hunddagisen är deras fasta apl-plats. En elev i år 3 säger att hen tror att de kommer att vara på hunddagisen hela året, men att läraren även har pratat om att de kan vara på lite andra ställen, exempelvis en djurklinik. Flera elever säger att de på sina apl-platser gör arbetsuppgifter kopplade till de olika hundkurserna de läser.

Sällskapsdjur 1

Som ovan redogjorts för (sid. 4–5) förelade Skolinspektionen huvudmannen i beslut den 22 april 2025 att vidta åtgärder för att se till att undervisningen i kursen sällskapsdjur 1 även behandlar arbetsuppgifter i form av daglig skötsel av olika sällskapsdjur. Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att eleverna den 12–16 maj, 19–23 maj, 26 och 28 maj 2025 har varit på 4H-gården i Vallentuna och hanterat och skött om framför allt katter och kaniner men i viss mån även får och grisar. Detta för att säkerställa att eleverna som läste kursen vårterminen 2025 skulle få allt centralt innehåll. Eleverna har reflekterat över och dokumenterat sitt arbete. Fokus har legat på djurens välmående, etisk hantering, hygien, miljö, säkerhet samt gällande lagar och regler kring djurhållning. I arbetsuppgifterna har också ingått utfodring, foderhantering, rengöring av burar och vistelseutrymmen, hälsokontroller, visitationer och kloklippning m.m. Eleverna har fått ökad kunskap och förståelse för etisk hantering av sällskapsdjur, att sköta och hantera utrustning och anläggningar samt arbeta ergonomiskt med hänsyn till miljön. Som framgår ovan (sid. 6) uppger huvudmannen att eleverna från och med höstterminen 2025 kommer att få olika apl-platser inom olika arbetsområden och djurslag. Huvudmannen uppger att det blir obligatoriskt för eleverna att byta apl-plats och att det finns en plan för deras apl med utsatta datum för olika apl-platser. Detta för att försäkra sig om att samtliga elever i framtiden får en undervisning som täcker alla delar av det centrala innehållet.

Undervisning och betygssättning läsåret 2024/25

Skolinspektionen har den 18 september 2025 varit i kontakt med personal vid Vallentuna 4H-gård som bekräftar att elever från Praktiska Gymnasiet Täby vårterminen 2025 var på 4H-gården vid de tider och genomförde de moment som huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder. Skolinspektionen har även varit i kontakt med personal på Skansen den 18 september och den 2 oktober 2025. Personalen uppger att fyra elever från Praktiska Gymnasiet Täby var hos dem vid två tillfällen förra läsåret, i maj 2025 och att de utförde daglig skötsel av sällskapsdjur.

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att eleverna inom ramen för det som genomfördes på 4H-gården föregående läsår i kursen sällskapsdjur 1 fick genomföra arbetsuppgifter i form av daglig skötsel av olika sällskapsdjur. Enligt de intervjuade hade läraren, efter denna extra apl, ett tillräckligt underlag för att bedöma elevernas kunskaper i detta moment inför betygssättningen i denna kurs.

Undervisning läsåret 2025/26

Av samverkansdokument och inskickad apl-förteckning framgår att eleverna i år 2 ska genomföra apl i kursen sällskapsdjur 1 på hunddagis och på Skansen.

Personal på Skansen uppger i samtal med Skolinspektionen den 18 september och den 2 oktober 2025 att ett antal elever från Praktiska Gymnasiet Täby var hos dem vid ett tillfälle i september. Som framgår ovan (sid. 7) var det dock inte apl. Inför detta besök hörde deras lärare av sig om att de ville göra vissa moment och uppfylla vissa kriterier i en kurs som de inte kan få på annat sätt. Läraren specificerade vilka djur som eleverna behöver arbeta med och vad eleverna behöver lära sig, men det har inte skrivits någon dokumentation kring det.

Elever i år 2 och 3 säger att de har varit på Skansen en gång och att de då gjorde hälsokontroller av djur och städade marsvinsburar och att det nog var inom ramen för sällskapsdjurskurserna. De säger att de också tittade på fåren och att de ska arbeta med sköldpaddor nästa gång. Lärare säger att de har bokade tillfällen med Skansen, att de var där i september och att de egentligen hade ett tillfälle i oktober som blev avbokad, men att de även har ett tillfälle bokad i november. Lärare säger att eleverna får träffa olika sällskapsdjur på Skansen och att hen varit tydlig i dialogen med Skansen att hen vill ha ut hantering av och praktiskt arbete med djur och preciserat vilka arter. Läraren säger att hen är trygg med att eleverna får det centrala innehållet som handlar om daglig skötsel av olika sällskapsdjur på Skansen utifrån de tillfällen de har bokad. Rektorn säger att utbildningsinsatserna på Skansen är en del av kursen sällskapsdjur. Eleverna har gjort ett tillfälle i

september och skolan har skickat ett förslag på ytterligare utbildningstillfällen en dag i veckan under veckorna 45–49, men det har inte godkänts än.

På fråga om eleverna kan genomföra moment som omfattar daglig skötsel av olika sällskapsdjur på sina apl-platser på hunddagis svarar lärare nej och säger att eleverna då måste vara på en annan apl-plats. Eleverna får inte allt på hunddagis och läraren har varit tydlig mot huvudmannen med att eleverna måste ut på andra platser. Hen är trygg med att hen kommer att få fler platser och att eleverna som läser denna kurs får vara på en sådan apl-plats. Läraren har haft kontakt med och efterfrågat apl på Arninge Zoo för två elever i år 3 (*som läser kursen sällskapsdjur 2, Skolinspektionens anmärkning*), men det finns inga beslut och det är inte samverkat. Läraren säger att hen överlåter frågan om det är klart om eleverna i denna kurs kommer att ha en apl-plats på Arninge Zoo till rektorn och apl-samordnaren. På fråga om det nu finns en plan var samtliga elever i år 2 ska göra apl i kursen sällskapsdjur 1, utöver på hunddagisen, säger rektorn att det är på gång, att läraren är i kontakt med olika apl-platser, till exempel Arninge zoo, och att hen har fått hjälp av skolans apl-samordnare. När Skolinspektionen informerar om att kontakten med Arninge Zoo gäller för elever i år 3 och frågar vad det finns för plan för var eleverna i år 2 ska göra apl i kursen sällskapsdjur 1 säger rektorn att eleverna ska gå om varandra på Arninge zoo. Rektorn säger att det inte är klart än när det ska ske, att läraren har försökt bearbeta platsen ett bra tag nu och att hen litar på läraren.

Rektorn säger att det inte var klart vid läsårsstart var eleverna skulle göra apl i kursen sällskapsdjur 1, att det fanns planerade utbildningstillfällen på Skansen men att de sedan sett att de behöver mer apl i bland annat kursen sällskapsdjur 1. Om Skansen inte godkänner deras förslag på ytterligare utbildningstillfällen har de olika alternativ och kommer då bland annat leta efter andra platser med hjälp av skolans apl-samordnare. Rektorn säger att apl-samordnaren försöker få till samarbete med Akalla 4H-gård och att hen även har kollat på olika djurkliniker. Sökandet efter apl-platser är inte specifikt riktat till kursen sällskapsdjur 1 utan till flera kurser. På fråga om det nu finns en konkret plan på var eleverna ska göra momenten i det centrala innehållet som handlar om daglig skötsel av olika sällskapsdjur säger rektorn att det finns en konkret plan på apl-platser som de kontaktat, men de har inte fått bekräftelse än. Från läsårsstart fanns en konkret plan med Skansen, men de väntar på bekräftelse från Skansen. På fråga om rektorn nu kan säkerställa att undervisningen i den här kursen kommer att omfatta, på skolan eller på apl, momenten som handlar om daglig skötsel av olika sällskapsdjur svarar rektorn att det måste lösa sig, att lärare har kontakt med Furuvik och Arninge zoo, men att de idag inte har något bekräftat.

Huvudmannen uppger i yttrande den 6 november 2025 att Skansen, den 5 november 2025, återkopplade till huvudmannen att de ser över bemaningen inför vårterminen/nästa läsår och att de återkommer längre fram.

Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1

Som ovan redogjorts för (sid. 4–5) förelade Skolinspektionen huvudmannen i beslut den 22 april 2025 att vidta åtgärder för att se till att undervisningen i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 även behandlar hantering av skadade och sjuka djur så att lidandet för djuren minimeras, vård av skadade och sjuka djur samt medicinering av sjuka djur enligt instruktion. Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att följande åtgärder har vidtagits för att säkerställa att de elever som läste kursen vårterminen 2025 skulle få allt centralt innehåll. Två elever var på Eskilstuna zoo den 28 maj 2025. De fick göra daglig skötsel av sällskapsdjur så som att rengöra burar och stallar, miljöberikning, hantera djuren, genomföra utfodring och foderhantering samt hälsokontroll enligt checklista (ögon, öron, tänder, päls) och vårdande åtgärder (rengöra ögon, öron, klippa klor). En elev var på 4H-gården i Vallentuna den 27 maj 2025 där hen fick arbeta med djurvårdande uppgifter som bestod i att hjälpa till med medicinering av får som specifikt innebar droppar och salva för ögonen. Den fjärde eleven var på Brunmåla Djurklinik där hen fått hantera och vårda djur, göra visitering av hälsotillstånd, genomföra bandagering, sårvård och pälsvård. Samtliga fyra elever var på Solgläntans katthem den 22 maj 2025 där de fick hantera katten i transportburen och klippa klor. I kursen sällskapsdjur 2 var rektor tillsammans med fyra elever i år 3 på Skansen den 26 maj 2025. Där fick de göra hälsokontroller, sköta utfodringen och klippa klor. Rektor filmade när eleverna genomförde arbetsuppgifterna så att yrkesläraren kunde ta del av det efteråt. Eleverna har fått ökad insikt och förståelse för etisk hantering av sjuka djur. De har fått en viss erfarenhet av att särskilja friska och sjuka djur. De har också fått öva på praktiska arbetsuppgifter såsom kloklippning och bandagering.

Undervisning i kursen våren 2025

Skolinspektionen har den 18 september 2025 varit i kontakt med personal vid Vallentuna 4H-gård som bekräftar att en elev, vid ett tillfälle, har fått ge ögondroppar till ett får. Skolinspektionen har även varit i kontakt med personal på Solgläntans katthem den 18 och den 30 september 2025 som bekräftar att eleverna varit där den 22 maj 2025, under en halv dag. Personal uppger att eleverna vid detta tillfälle inte kom i kontakt med några sjuka eller skadade katter, utan endast med friska katter.

Lärare uppger i intervju att eleverna, efter Skolinspektionens senaste besök, har fått genomföra de moment som huvudmannen redovisar. På fråga om det innebär att alla elever inte fick genomföra de moment inom ramen för kursen som avser hantering, vård och medicinering av skadade och sjuka djur förra läsåret, svarar läraren att eleverna fick det i sin helhet och att eleverna även har gjort moment i kursen på apl på hunddagis. När Skolinspektionen frågar om eleverna har fått hantera och vårda skadade

och sjuka djur på katthemmet, säger läraren att eleverna fick klippa klor som en vårdande åtgärd och att det är att hantera ett skadat djur om de har en skadad klo. Mot bakgrund av att det av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder inte framgår att alla elever, som förra året gick i år 3, fick hantera, vårda och medicinera skadade och sjuka djur inom ramen för kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 frågar Skolinspektionen rektorn om det är en korrekt uppfattning att inte alla elever, varken under våren eller tidigare under läsåret, har fått genomföra dessa moment. Rektorn svarar att det exempelvis var en elev som klippte en klo fel på en kanin när de var på Skansen och att den eleven då fick vårda djuret på plats. Rektorn säger även att eleverna har fått öva på skolan med att linda bandage på den låtsashund som de har i klassrummet. På fråga om att linda bandage på djurdockor är att vårda ett skadat djur svarar rektorn, nej kanske inte. Rektorn säger vidare att det inte alltid finns skadade djur på apl, men att vissa saker kan hända på apl-platserna.

Undervisning i kursen läsåret 2025/26

Av huvudmannens poängplan framgår att kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 är förlagd till apl till 91 procent för eleverna som detta läsar går i år 3, vilket även bekräftas i intervju med rektorn. Av inskickad apl-förteckning och av samverkansdokument för elever i år 3 framgår att samtliga elever ska genomföra apl i denna kurs under innevarande läsar på Solgläntans katthem. Skolinspektionen har även tagit del av läsårsplanering för bland annat kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1. I denna anges "apl" vecka 2 och 3 samt 22 och 23. Vidare anges "sjuka djur" vecka 47–49.

Personal på Solgläntans katthem uppger i samtal med Skolinspektionen den 18 och 30 september 2025 att elever från Praktiska Gymnasiet Täby vid studiebesöket i september inte kom i kontakt med några skadade och sjuka djur och att de inte fick hantera, vårda eller medicinera skadade eller sjuka djur. Personal säger vidare att det inte finns några ytterligare studiebesök med elever från Praktiska Gymnasiet Täby planerade, att de inte har möjlighet att ta emot elever från skolan på apl och att elever som kommer på studiebesök till dem inte får komma i kontakt med några skadade eller sjuka djur. Vidare uppger personal på Skansen i samtal med Skolinspektionen den 2 oktober 2025 att om ett förnyat samarbete med Praktiska Gymnasiet Täby skulle bli aktuellt kommer eleverna då inte att ha möjlighet att hantera, vårda eller medicinera skadade eller sjuka djur. Hen säger att det inte går att ha ungdomar som inte kan något om sjuka och skadade djur att hantera dessa som korta inslag. Elever i år 3 säger i intervju att de under den halvdag då de var på Solgläntans katthem städade, gjorde hälsokontroll samt kollade ögon, mun och chip samt klippte klor. På fråga om eleverna fick hantera eller vårda skadade och sjuka djur samt medicinera sjuka djur enligt instruktion svarar eleverna nej och säger att det inte fanns

några sjuka eller skadade katter där. Eleverna säger även att de har varit på Skansen vid ett tillfälle och att de då gjorde hälsokontroller av djur och städade marsvinsburar och att det nog var inom ramen för sällskapsdjurskursen. Läraren säger att eleverna har varit på Skansen och Solgläntans katthem och att de där har arbetat djurvårdande med djuren genom att till exempel smörja in tassar på marsvin och klippa klor på katter. Rektorn säger att samtliga sex elever i år 3 har gjort praktiska moment på Solgläntans katthem och på Skansen.

På fråga om det finns sjuka eller skadade hundar på deras apl-platser på hunddagisen, svarar samtliga elever nej. En elev säger att läraren har sagt att de som en kommande uppgift ska lägga bandage på hunddagisen och att läraren vill att det ska göras på ett skadat djur. En elev säger att alla har varit på apl på samma hunddagis sedan i år 1 och att de än så länge inte haft något skadat eller sjukt djur på hunddagisen. På fråga om det nu finns några apl-platser för eleverna i år 3 där det är möjligt att genomföra uppgifter i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 säger lärare att det är möjligt att genomföra moment i den kursen i form av djurvårdande uppgifter på apl på hunddagisen. Eleverna kan smörja in tassar för sprickor och plocka fästingar och om det finns en hund som behöver medicinering får eleverna göra det. Läraren säger att hen kan rikta apl-uppdrag till eleverna, men att hen inte kan säga att det ska ske vissa veckor eftersom hen inte vet om någon hund behöver medicin de veckorna. Läraren säger att under de veckor då de enligt läsårsplaneringen ska arbeta med sjuka djur, vecka 47–49, går hen igenom teori kring sjuka djur på lektionstid och hen kommer även ge eleverna uppdrag som de ska genomföra på sin apl på hunddagis. Läraren säger dock att hen inte kan rikta en specifik uppgift till en apl-plats kring just sjuka djur utan att hen behöver avvakta med uppgiften. På fråga om det nu finns apl-platser som eleverna kan vara på inom ramen för kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 svarar rektorn ja, absolut och säger att eleverna kan få visst centralt innehåll i kursen på de befintliga apl-platserna på hunddagis eftersom det på alla hunddagis kan ske en skada, att en hund kommer in halt eller har behov av medicinering.

Samtliga elever i år 3 säger vidare att de inte har fått ta hand om några sjuka eller skadade djur på skolan. Lärare säger i intervju att eleverna får göra praktiska moment när det finns tillgång till sjuka djur. På fråga om det förekommer att eleverna får vårda skadade och sjuka djur på skolan svarar rektorn ja, ibland. När rektorn informeras om att elever i år 3 uppgett att de hittills inte gjort något relaterat till dessa moment i kursen, varken i skolan eller på apl, säger rektorn att en av lärarnas hundar var halt förra året och att eleverna som nu går i år 2 då fick linda in den.

På fråga om eleverna har fått någon information om när det är tänkt att de ska hantera och vårda skadade och sjuka djur, säger eleverna att det nog är

tänkt att de ska göra det på Brunmåla djurklinik, men att det inte finns någon planering för det än. Eleverna säger att de på de apl-platser de har idag inte kan göra alla moment de ska göra i de kurser som ligger på apl. En elev säger att det inte finns någon apl-plats där man kan göra alla uppgifter och att läraren därför säger att de måste ha olika platser. På fråga om eleverna under veckorna 2–3 och 22–23 ska ha apl specifikt i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1, utifrån vad som anges i läsårsplaneringen, svarar lärare nej och säger att det står så i läsårsplaneringen för alla yrkeskurser. Eleverna har apl fem dagar dessa veckor, men det är ingen specifik apl i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 dessa veckor. Vad och i vilka kurser eleverna gör apl dessa veckor blir individuellt för varje elev och beror på var eleverna har apl just då. Det kan vara så att eleverna är på sina hunddagis dessa veckor. När Skolinspektionen frågar om det nu finns några apl-platser som eleverna är tänkta att vara på i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 säger en lärare att de har en planering på ett ställe till och att det då rör sig om ett utbildningstillfälle, men att inget har hunnit sättas på pränt än. Läraren säger att de även har flera utbildningstillfällen planerade på Skansen och att hen i dialog med dem har sagt att de vill ha ännu mer djurvårdande praktiska moment. Djurvårdande moment i kursen vävs även in i apl på Arninge zoo som de ska starta upp om några veckor. Eleverna kan även komma i kontakt med sjuka djur på Arninge zoo, om de har sjuka djur när eleverna är där. Läraren säger att hen vill poängtera att de inte har något samverkansdokument med Arninge zoo än och att ingen elev har påbörjat apl där än, men att planen är att två elever i år 3 ska ha apl där några veckor var och om det fungerar kommer de att fortsätta med fler elever. På fråga om var, när och hur eleverna ska få göra momenten i kursen som omfattar att hantera skadade och sjuka djur så att lidandet minimeras, vårda skadade och sjuka djur och medicinera sjuka djur enligt instruktion svarar lärare att eleverna kan göra vårdande uppgifter som att ge ögondroppar på en 4H-gård. På fråga om någon apl eller något studiebesök är planerat på en 4H-gård utifrån dessa specifika moment svarar läraren nej, men säger att skolans apl-samordnare försöker få till ett djupare samarbete med djurkliniker.

Rektorn uppger att de kan kontrollera i sitt digitala system för apl och där se om eleven inte har gjort några uppgifter i kursen på hunddagisen. Om eleverna inte fått se eller behandla ett skadat djur, fått ge ögondroppar eller sett någon journal fram till jul måste de ha säkrat upp fler apl-platser. Rektorn säger vidare att de är på gång med apl-platser på Väsby klinik och Anicura djursjukhus, men att det idag inte finns en plan eller samverkade apl-platser för alla elever i år 3 i denna kurs förutom Solgläntans katthem. Rektorn bekräftar lärarnas utsagor om att det inte finns något klart samarbete med Arninge zoo och säger att när det gäller Skansen är det en process som de håller på med nu. På fråga om varför de inte har en plan-

ering från start när läsåret börjar över var eleverna ska ha apl i denna kurs och var dessa moment i det centrala innehållet ska genomföras säger rektorn att de började se över platser under våren och att arbetet fortsatte i början av terminen, men att när det gäller apl så dras vissa saker tillbaka och vissa byggs på.

Huvudmannen uppger i yttrande den 6 november 2025 att kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 inklusive momenten som avser att hantera skadade och sjuka djur så att lidandet minimeras, vårda skadade och sjuka djur och medicinera sjuka djur enligt instruktion, numera är samverkade med de befintliga apl-platserna Hundhus1 och Pias hunddagis och att det därmed finns apl-platser för denna kurs. Att kursen och momenten är samverkade och att samverkansdokumentet har signerats innebär enligt huvudmannen att lärare och handledare är överens om att momenten kan genomföras på apl-platsen. Lärandet följs sedan upp genom bland annat trepartssamtal.

I intervju med skolans ansvariga apl-samordnare framkommer att de inte har något uppdrag kopplat till naturbruksprogrammet inriktning djurvård och att de inte är involverade i anskaffandet av apl-platser till dessa elever.

Övriga kurser - djuren i naturbruket, naturbruk och djurhållning

Undervisning utifrån centralt innehåll och betygssättning

Som ovan redogjorts för (sid. 4-5) förelade Skolinspektionen huvudmannen i beslut den 22 april 2025 att vidta åtgärder för att se till att undervisningen i kursen djuren i naturbruket även behandlar arbetsuppgifter i form av hantering av naturbrukets djur med utgångspunkt i djurens behov och i etiska ställningstaganden, utfodring och foderhantering med adekvat teknisk utrustning samt hantering av strömedel och gödsel med adekvat teknisk utrustning och med utgångspunkt från djurens behov, att undervisningen i kursen naturbruk även behandlar arbetsuppgifter inom naturbruk med användning av handredskap och teknisk utrustning samt underhåll av handredskap och teknisk utrustning samt att undervisningen i kursen djurhållning även behandlar hantering av djur i betesdrift med utgångspunkt i djurens beteende och behov samt användning av fordon i samband med arbetsuppgifter inom djurhållning.

Av huvudmannens redovisning av vilka åtgärder som har vidtagits för att avhjälpa dessa brister framgår i huvudsak följande:

Djuren i naturbruket: Eleverna som läste kursen vårterminen 2025 har hanterat djur (grisar, får, kaniner och hästar) i vardagliga situationer genom arbete på 4H-gården i Vallentuna den 26 maj, 28 maj, 2-5 juni och 9 juni 2025. Det har inneburit utfodring, stallskötsel, hantering av djur till och från rasthagar och på bete. Förflyttningen av djuren till och från hagar har gjorts på ett etiskt sätt, det vill säga med hänsyn till djurens välmående.

Eleverna har utfodrat djuren med hjälp av gårdens utrustning genom användning av skottkärror och en så kallad höbjörn. De har också mockat och lagt på nytt strö med hänsyn tagen till den aktuella miljölagstiftningen och djurens behov. Under arbetet har de följt arbetsplatsens rutiner och regler och tränat på att utföra arbetsuppgifter på ett ergonomiskt sätt. Eleverna fick genom denna extra apl-period en ökad kunskap, inblick i och förståelse för hantering och skötsel av djur. Resultatet blev att alla elever har nått A eller B i de aktuella arbetsmomenten som prövats under den extra apl-perioden. Eleverna har också blivit säkrare i att hantera djur och olika djurslag utifrån ett säkerhetsperspektiv och fått en ökad förståelse för djurens naturliga beteende.

Naturbruk: Eleverna som läste kursen vårterminen 2025 har på 4H-gården i Vallentuna den 26 maj, 28 maj, 2–5 juni och 9 juni 2025 använt skottkärror och en så kallad höbjörn för att väga fodret. Eleverna har den 30 maj 2025 varit på Österby gård och har fått köra fordon med tillkopplade redskap. Arbetsuppgifterna har bland annat bestått i att flytta ensilagebalar med hjälp av gripklo på traktor och flytta pallar med hjälp av en minilastare. Eleverna har också tränat på olika körtekniker, kopplat till och från olika redskap samt bytt däck på en stor jordbruksmaskin. Eleverna har blivit säkrare i sin bedömning och hantering av olika djur. De har också fått erfarenhet av flera olika verksamheter. Enligt eleverna har denna träning gjort att de känner sig tryggare och säkrare på att hantera fordon i naturbruket.

Djurhållning: Eleverna som läste kursen våren 2025 har på 4H-gården i Vallentuna den 2–16 maj, 19–23 maj, 26 och 28 maj 2025 fått arbeta med småskalig betesdrift, såsom hantering av djur till och från hagar samt på bete i en småskalig verksamhet. Eleverna har fått beskriva vad de gjort, vilka djur och arbetsuppgifter de arbetat med. De har också fått reflektera över djurens beteende och behov i samband med ut- och insläpp i rasthagar kopplat till säkerhetsaspekter. Eleverna har den 3 juni 2025 varit på Österby gård och har då fått göra samma sak, men eftersom gården har ett 80-tal djur (kor och får) på bete har det inneburit en fördjupad kunskap kring vad hantering av djur i betesdrift kan innebära. Här handlade elevernas arbetsuppgifter mer om den dagliga översynen av djur på bete. Eleverna har fått köra fordon med tillkopplade redskap. Arbetsuppgifterna har bland annat bestått i att flytta ensilagebalar med hjälp av gripklo på traktor och flytta pallar med hjälp av en minilastare. De har också tränat olika körtekniker, kopplat till och från olika redskap samt bytt däck på en stor jordbruksmaskin. Genom att få vara delaktiga i betesdriften har eleverna fått en bredare kunskap om skötseln i storskalig och småskalig betesdrift. De har fått ett bredare perspektiv på olika verksamheter och deras skötsel, både med och kring djur och anläggning. De har blivit säkrare i att köra fordon

och påkopplade arbetsredskap. Enligt eleverna har denna träning gjort att de känner sig tryggare och säkrare på att hantera fordon i naturbruket.

Av inkommen dokumentation från huvudmannen och av intervjuer framgår vidare att det inte finns några elever i år 1 på naturbruksprogrammet inriktning djurvård innevarande läsår. Det finns därmed inte några elever på skolan som innevarande läsår läser kurserna djuren i naturbruket och naturbruk.

Skolinspektionen har inför uppföljningsbesöket varit i kontakt med personal på Vallentuna 4H-gård den 18 september 2025. Personalen bekräftar att elever från Praktiska Gymnasiet Täby var på 4H-gården de tider och genomförde de moment som huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder.

Av inkomna dokument avseende den extra apl som genomfördes under våren 2025 framgår bland annat, avseende två elever, att eleverna har använt olika handredskap och teknisk utrustning samt hur elevernas utförande av dessa arbetsuppgifter har bedömts. Avseende en annan elev framgår att eleven har hanterat djur i betesdrift och använt fordon i samband med arbetsuppgifter inom djurhållning på Österby gård samt hur elevens utförande av dessa arbetsuppgifter har bedömts.

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att eleverna inom ramen för den extra apl som genomfördes på 4H-gården och på Österby gård föregående läsår i kursen djuren i naturbruket fick hantera naturbrukets djur med utgångspunkt i djurens behov och i etiska ställningstaganden, utfodra och hantera foder med adekvat teknisk utrustning samt hantera strömedel och gödsel med adekvat utrustning och med utgångspunkt i djurens behov. Enligt de intervjuade hade läraren, efter denna extra apl, ett tillräckligt underlag för att bedöma elevernas kunskaper i dessa moment inför betygssättningen i kursen.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer vidare att eleverna inom ramen för den extra apl som genomfördes på 4H-gården och på Österby gård föregående läsår i kursen naturbruk fick genomföra arbetsuppgifter inom naturbruk med användning av handredskap och teknisk utrustning samt underhåll av handredskap och teknisk utrustning. Enligt de intervjuade hade läraren, efter denna extra apl, ett tillräckligt underlag för att bedöma elevernas kunskaper i dessa moment inför betygssättningen i kursen.

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer även att eleverna inom ramen för den extra apl som genomfördes på 4H-gården och på Österby gård föregående läsår i kursen djurhållning fick hantera djur i betesdrift med utgångspunkt i djurens beteende och behov och använda fordon i samband med arbetsuppgifter inom djurhållning. Enligt de inter-

vjuade hade läraren, efter denna extra apl, ett tillräckligt underlag för att bedöma elevernas kunskaper i dessa moment inför betygssättningen i denna kurs.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår vidare att eleverna som läser kursen djurhållning under innevarande läsår kommer att genomföra apl i kursen under ett antal veckor i vår och att det finns en planering för var de två eleverna som går i år 2 ska göra apl i denna kurs. Skälet till att apl är förlagt i denna kurs till våren är att det är då djuren kommer ut på bete. Av intervju med lärare framgår att eleverna under sin tid på apl kommer att få hantera djur i betesdrift med utgångspunkt i djurens beteende och behov och använda fordon i samband med arbetsuppgifter inom djurhållning.

Rättslig reglering

Undervisning utifrån centralt innehåll

I skollagen och gymnasieförordningen anges de nationella programmen i gymnasieskolan samt respektive programs innehåll och omfattning samt inriktningar (16 kap. 5 § skollagen och bilaga 2 till skollagen, 4 kap. 1 § gymnasieförordning och bilaga 1 till gymnasieförordningen). För varje nationellt program finns examensmål som innehåller mål för programmet (16 kap. 6 § skollagen, förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program).

För varje ämne finns en ämnesplan och utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser (16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen). Ämnesplanerna innehåller respektive ämnes syfte och vilka kurser som ingår i ämnet. För respektive kurs anges det centrala innehåll som undervisningen i kursen ska behandla. Vidare framgår betygskriterier för varje kurs som relaterar till det centrala innehållet i kursen och har en koppling till ämnesplanen som helhet.

I ämnesplanen för ämnet djur (SKOLFS 2010:184) framgår att undervisningen i kursen djuren i naturbruket (kurskod DJUDJR0) bland annat ska behandla arbetsuppgifter inom det centrala innehållet i form av hantering av naturbrukets djur med utgångspunkt i djurens behov och i etiska ställningstaganden, utfodring och foderhantering med adekvat teknisk utrustning samt hantering av strömedel och gödsel med adekvat teknisk utrustning och med utgångspunkt från djurens behov och miljölagstiftning.

I ämnesplanen för ämnet naturbruk (SKOLFS 2010:190) framgår att undervisningen i kursen naturbruk (kurskod NAUNAU0) inom det centrala innehållet bland annat ska behandla arbetsuppgifter inom naturbruk med användning av handredskap och teknisk utrustning, underhållning av handredskap och teknisk utrustning samt körning av basmaskin.

I ämnesplanen för ämnet djur framgår även att undervisning i kursen djurhållning (kurskod DJUDJUH0) bland annat ska behandla arbetsuppgifter inom det centrala innehållet i form av hantering av djur i djurstallar, rasthagar och betesdrift med utgångspunkt i djurens beteende och behov, användning av fordon i samband med arbetsuppgifter inom djurhållning samt utfodring och foderhantering med utgångspunkt i djurens behov och med aktuell teknisk utrustning.

I ämnesplanen för ämnet djur framgår vidare att undervisningen i kursen sällskapsdjur 1 (kurskod DJUSÄL01) bland annat ska behandla arbetsuppgifter inom det centrala innehållet i form av daglig skötsel av olika sällskapsdjur vad gäller till exempel utfodring, tillsyn, kontroll av utrustning och rengöring.

I ämnesplanen för ämnet djurvård inom djurens hälso- och sjukvård (2010:185) framgår att undervisningen i kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 (kurskod DJRDJU01) bland annat ska behandla arbetsuppgifter inom det centrala innehållet i form av hantering av skadade och sjuka djur så att lidandet för djuren minimeras, vård av skadade och sjuka djur, till exempel bandagering, sårvård och pälsvård, samt medicinering av sjuka djur enligt instruktion. Vidare framgår att kursen omfattar specifika delar i syftet för ämnet djurvård inom djurens hälso- och sjukvård, med särskild betoning bland annat på förmåga att vårda skadade och sjuka djur.

Betygssättning

Enligt skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs, efter genomfört gymnasiearbete och i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan (15 kap. 22 § skollagen).² Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg (15 kap. 24 § skollagen).³ Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygskriterier som finns för varje kurs respektive målen för gymnasiearbetet eller examensarbetet. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterier som finns för respektive kurs (Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg).

² Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

³ Ibid.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns allvarliga brister i undervisningen på naturbruksprogrammet inriktning djurvård. Bristerna avser undervisningen i kurserna sällskapsdjur 1 och djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1. Skolinspektionen bedömer att undervisningen i de aktuella kurserna fortfarande inte omfattar allt centralt innehåll.

Kursen sällskapsdjur 1

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder för att säkerställa att eleverna, inom ramen för undervisningen i kursen sällskapsdjur 1, ges möjlighet att utföra arbetsuppgifter i form av daglig skötsel av andra sällskapsdjur än hundar. Utredningen visar att de elever som läste kursen föregående läsår fick genomföra ett antal utbildningsdagar på en 4H-gård och fick vid dessa tillfällen utföra skötsel av bland annat katter och kaniner. Vad gäller innevarande läsår visar utredningen följande. Alla elever har fortfarande apl-plats på hunddagis. Huvudmannen har haft en planering för flera utbildningstillfällen på Skansen där eleverna skulle få arbeta med skötsel av vissa andra sällskapsdjur. Samarbetet med Skansen har dock avbrutits och endast ett tillfälle har genomförts. Det är i nuläget oklart om samarbetet kommer att återupptas. Intervju med lärare visar att eleverna på sina befintliga apl-platser inte kan genomföra arbetsmoment kopplat till olika sällskapsdjur, utan endast till hundar, och att lärare därför har påtalat att eleverna behöver komplettera med andra apl-platser. Såväl lärare som rektor ger i intervjuer visserligen flera tänkbara alternativ för var eleverna, genom apl eller på annat sätt, skulle kunna ges detta centrala innehåll framöver och uppger att vissa kontakter har tagits. Utredningen visar dock att det ännu inte finns några överenskommelser om apl-platser eller avtal om utbildningstillfällen där dessa moment kan genomföras.

Mot bakgrund av det som framkommit i utredningen enligt ovan konstaterar Skolinspektionen att Praktiska Sverige AB visserligen har vidtagit vissa åtgärder för att säkerställa att eleverna ges möjlighet att utföra arbetsuppgifter i form av daglig skötsel av olika sällskapsdjur. Mot bakgrund av att eleverna under innevarande läsår endast vid ett enstaka tillfälle fått möjlighet att hantera andra sällskapsdjur än hundar, att det planerade samarbetet med Skansen där eleverna skulle ges denna möjlighet har avbrutits samt då det i nuläget inte finns några överenskommelser om apl-platser eller avtal om utbildningstillfällen där det centrala innehållet kan genomföras, bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att följa föreläggandet i denna del och att bristen kvarstår.

Som redogörs för ovan visar utredningen att eleverna som läste kursen sällskapsdjur 1 under föregående läsår, gavs möjlighet att genomföra det

centrala innehållet avseende daglig skötsel av olika sällskapsdjur under slutet av vårterminen. Utredningen visar därmed att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att lärarna vid betygssättningen under vårterminen i ovannämnda kurs hade ett underlag för sin bedömning som omfattar hela det centrala innehållet i kursen och samtliga betygskriterier. Skolinspektionen bedömer därmed att bristen avseende att elevernas kunskaper inte bedöms allsidigt utifrån betygskriterierna i ämnet djur, i kursen sällskapsdjur 1, är avhjälp. Som framgår ovan bedömer dock Skolinspektionen att bristen avseende centralt innehåll kvarstår för elever som läser kursen under innevarande läsår. Skolinspektionen konstaterar att för det fall dessa elever inte kommer ges allt centralt innehåll under innevarande läsår, kommer lärarna inte ha ett tillräckligt underlag för att sätta betyg i kursen till våren.

Kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder för att säkerställa att undervisningen för eleverna, inom ramen för kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1, omfattar det centrala innehållet som avser hantering av skadade och sjuka djur så att lidandet minimeras, vård av skadade och sjuka djur samt medicinering av sjuka djur. Elever som läste kursen föregående läsår genomförde ett studiebesök på Solgläntans katthem, några elever var på ett zoo och en elev på en 4H-gård under våren. Utredningen visar dock att eleverna vid dessa tillfällen, med undantag eleven på 4H-gården, inte kom i kontakt med skadade eller sjuka djur och därmed inte heller fick hantera, vårda eller medicinera skadade eller sjuka djur. Däremot hade en elev under föregående läsår apl på en djurklinik. Skolinspektionen konstaterar att alla elever som läser kursen innevarande läsår fortfarande har apl-plats på hunddagis. Därutöver har studiebesök genomförts på Solgläntan vid ett tillfälle. Några fler tillfällen är inte inplanerade enligt uppgift från Solgläntans personal. Utredningen visar att elever under innevarande läsår varken i skolan, på apl eller vid andra utbildningstillfällen - annat än möjligtvis rent slumpartat - kommit i kontakt med skadade och sjuka djur. Eleverna har därmed inte heller hanterat, vårdat eller medicinerat skadade eller sjuka djur. Vidare kan varken rektorn eller huvudmannen redovisa någon konkret planering för när och hur undervisningen under innevarande läsår, i skolan eller på apl, ska omfatta dessa moment i det centrala innehållet i kursen. Att såväl lärare som rektor uppger att skolan har tagit, eller planerar att ta, kontakt med olika djurkliniker och andra verksamheter med förfrågan om apl-platser eller utbildningstillfällen inom ramen för denna kurs föranleder ingen annan bedömning. Detta eftersom varken rektorn eller huvudmannen har kunnat presentera några konkreta apl-platser, utöver befintliga apl-platser på hunddagis eller avtalade utbildningstillfällen. Att huvudmannen numera uppger att moment i denna kurs är samverkade och ska genomföras på

elevernas befintliga apl-platser på hunddagis föranleder inte heller någon annan bedömning. Detta eftersom elever i år 3 i intervju uppger att det hittills inte har inträffat att någon hund har blivit sjuk eller skadad på deras apl-platser på hunddagis, som de varit på sedan år 1. Skolinspektionen konstaterade redan i beslutet den 22 april 2025 att en slumpartad möjlighet att enstaka hundar kan blir sjuka eller skada sig under vistelsen på hunddagis inte är tillräckligt för att säkerställa att kursen omfattar allt centralt innehåll. Skolinspektionen vidhåller denna uppfattning.

Mot bakgrund av att eleverna ännu inte fått undervisning i detta centrala innehåll under innevarande läsår och det i nuläget inte finns några överenskommelser om apl-platser eller avtal om utbildningstillfällen där detta kan genomföras, utöver elevernas apl-platser på hunddagis, bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att följa föreläggandet i denna del och att bristen kvarstår. Skolinspektionen konstaterar att för det fall dessa elever inte kommer ges allt centralt innehåll under innevarande läsår, kommer lärarna inte ha ett tillräckligt underlag för att sätta betyg i kursen till våren.

Övriga kurser – djuren i naturbruket, naturbruk och djurhållning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att undervisningen i kursen djuren i naturbruket under föregående läsår behandlade hantering av naturbrukets djur med utgångspunkt i djurens behov och i etiska ställningstaganden, utfordring och foderhantering med adekvat teknisk utrustning samt hantering av strömedel och gödsel med adekvat teknisk utrustning och med utgångspunkt från djurens behov. Utredningen visar även att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att undervisningen i kursen naturbruk under föregående läsår behandlade arbetsuppgifter inom naturbruk med användning av handredskap och teknisk utrustning samt underhåll av handredskap och teknisk utrustning. Mot bakgrund av att det under innevarande läsår inte finns några elever i år 1 på skolan på naturbruksprogrammet bedömer Skolinspektionen att de åtgärder som huvudmannen har vidtagit under föregående läsår måste anses tillräckliga. Utredningen visar slutligen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att undervisningen i kursen djurhållning under föregående behandlade och under innevarande läsår behandlar hantering av djur i betesdrift med utgångspunkt i djurens beteende och behov samt användning av fordon i samband med arbetsuppgifter inom djurhållning hantering. Utredningen visar därmed även att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att lärarna vid betygssättningen i ovannämnda kurser har ett underlag för sin bedömning som omfattar hela det centrala innehållet i kurserna och samtliga betygskriterier. Huvudmannen har därmed följt föreläggandet i dessa delar.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att bristen avseende att undervisningen i ämnena djur och naturbruk inte omfattar allt centralt innehåll i kurserna djuren i naturbruket, naturbruk och djurhållning är avhjälpt. Skolinspektionen bedömer även att bristen avseende att elevernas kunskaper inte bedöms allsidigt utifrån betygskriterierna i ämnena djur och naturbruk, i kurserna djuren i naturbruket, djurhållning samt naturbruk, är avhjälpt.

Genomförande av apl

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 april 2025 att det fanns omfattande och allvarliga brister i skolans arbete med apl. Bristerna avsåg bland annat att alla elever inte hade en apl-plats och att apl på vissa program inte uppfyllde de krav som finns på utbildningen.

Skolinspektionen förelade därför Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder för att se till att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet där det centrala innehållet, i de kurser eller delar av kurser som förläggs till apl, kan genomföras så att eleverna kan utveckla yrkeskunskaper och en yrkesidentitet. Detta gällde el- och energiprogrammet inriktning elteknik, naturbruksprogrammet inriktning djurvård, hotell- och turismprogrammet samt hantverksprogrammet. En förteckning över apl-platser för samtliga elever i år 1–3 på dessa program samt kontaktuppgifter till handledare skulle ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. För det fall elever inte har en apl-plats skulle skälen för det redovisas.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande. Det systematiska apl-arbetet har förtydligats och förankringsprocesser har intensifierats under vårterminen 2025 och inför uppstarten av höstterminen 2025. Arbetet följs kontinuerligt upp månadsvis i möte främst mellan rektor och skolchef. I avstämningarna analyseras status, riskområden identifieras och beslut fattas om eventuella insatser för att avhjälpa eventuella avvikelser. Det pågår även ett löpande arbete med kompetenshöjning genom riktade utbildningsinsatser för skolans personal. För att säkerställa en adekvat koppling mellan kursinnehåll och apl fattar rektor, i nära dialog med ansvariga yrkeslärare och berörda arbetsplatser beslut om vilka kursmoment som ska förläggas till respektive apl-plats. Denna dokumentation upprättas innan eleven påbörjar sin apl. Vidare har

det införts en struktur för kontinuerliga trepartssamtal mellan elev, lärare och handledare, där förväntningar och kursmål tydliggörs och följs upp.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Av inkommen dokumentation och av intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att samtliga skolans elever som går på nationella program numera är lärlingar från det att de börjar i år 2. Inga elever har längre apl i år 1.

El- och energiprogrammet

Av den av huvudmannen inskickade apl-förteckningen framgår att alla elever, med undantag för ett fåtal, har en apl-plats vilket även bekräftas av elever, lärare och rektorn i intervju. Det finns elever som saknar apl-plats, men enligt såväl elever som lärare och rektorn beror detta på omständigheter som hänför sig till eleverna själva. Lärare säger att de elever som blivit av med sin apl-plats ska ha en ny plats inom en vecka enligt skolans nya rutin, och att lärarna har fått bra hjälp i arbetet av skolans apl-samordnare.

Majoriteten av eleverna har enligt den av huvudmannen inlämnade apl-förteckningen apl på olika elföretag med undantag för några elever som är på en skola eller på en kommun. Lärare säger att eleverna som är på en kommun är inom kommunens IT-avdelning och att de platserna täcker in stora delar av det centrala innehållet i de kurser som eleverna läser. En lärare säger att lärarna nu har fått mycket hjälp med just apl-platser och att de nu har möjlighet att rotera eleverna mellan olika platser när behov finns för att de ska kunna få in alla moment. Alla intervjuade elever uppger att de tycker att deras respektive apl-plats är relevant för det yrke de ska ha sen och för de kurser de läser samt uppger att de tycker att de kan genomföra de moment som de ska genomföra på sin apl-plats.

En apl-samordnare säger i intervju att de resurser som huvudmannen redovisat och satt in sedan Skolinspektionens beslut i stort har varit riktade mot el- och energiprogrammet och att de arbetat nästan uteslutande med att anskaffa relevanta apl-platser på det programmet. Rektorn säger att hen säkerställer att de apl-platser som eleverna har är relevanta i förhållande till de kurser som eleverna läser och som är förlagda till apl genom att yrkeslärarna samverkar med apl-platserna, antingen genom ett fysiskt besök eller ett samtal.

Hantverksprogrammet

Av inskickad apl-förteckning och av intervjuer med elever och lärare framgår att samtliga elever på programmet har en apl-plats och att majoriteten

av eleverna är på frisör- eller make up-salonger. Eleverna läser enligt huvudmannens poäng- och timplan kurserna entreprenörskap, frisör 4, frisör 5, frisör 6a, design 1, hår- och makeupstylist 4, och hår- och makeupstylist 5 i år 3 och kurserna tradition och utveckling, frisör 2, frisör 3, hår- och makeupstylist 2 och hår- och makeupstylist 3 i år 2.

Eleverna som går fördjupning frisör uppger i intervju att de på sin apl fönar, tvättar och stylar hår på kunder, klipper hår på dockor, klipper, slingar, lockar och färgar hår på kunder. Elever som går fördjupning hår- och make up-stylist säger att de på sin apl arbetar med smink och gör olika make up-looks, arbetar med färglära, hjälper till med marknadsföring och tränar på kundbemötande. Alla intervjuade elever uppger att de tycker att deras apl-platser är relevanta i förhållande till de kurser som de läser. En yrkeslärare inom programmet säger att hen i våras besökte apl-platserna och förde en dialog om vad de kan erbjuda och om att moment i kurser gick att genomföra. Yrkeslärarna ser över det centrala innehållet i kurserna som eleverna läser och planerar därefter vad som görs i skolan och vad som görs på apl så att det tillsammans täcker in hela kursen. Även handledare bekräftar i samtal med Skolinspektionen att eleverna på deras apl-platser har möjlighet att genomföra det centrala innehållet i kurser som de läser. Rektorn säger att hen säkerställer att de apl-platser som eleverna har är relevanta i förhållande till de kurser som eleverna läser och som är förlagda till apl genom att yrkeslärarna samverkar med apl-platserna, antingen genom ett fysiskt besök eller ett samtal.

Hotell- och turismprogrammet

Av den av huvudmannen inskickade apl-förteckningen framgår att majoriteten av eleverna i år 2 och 3 på programmet har apl på olika hotell eller slott. Skolinspektionen har tagit del av totalt fem samverkansdokument för elever på programmet, varav fyra dokument avser elever i år 3. I den av huvudmannen inlämnade poängplanen samt i samtliga av de fyra samverkansdokumenten för elever i år 3 framgår att de ska läsa kurserna barteknik, drycker och ansvarsfull alkoholservering, marknadsföring och försäljning samt entreprenörskap och att de ska genomföra moment i dessa kurser på deras respektive apl-plats. Av poängplanen framgår att elever i år 2 som programspecifika kurser läser kurserna logi, hållbar turism, konferens och evenemang, aktiviteter och upplevelser, evenemang samt reception 1.

En av de intervjuade eleverna i år 3 säger att hen framför allt står i receptionen och att det egentligen inte ingår i hens apl, utan är kopplat till en annan kurs som hen läste i år 2. Eleven säger att hen på sin apl både gör arbete från gamla kurser men att hen även arbetar lite med barsservering. Två av de intervjuade eleverna i år 3 är på samma apl-plats och säger att de mest arbetar med frukostservering under apl men att de läste den kursen i år 1. De säger vidare att de står i receptionen när de är klara med frukosten.

Eleverna säger att de inte gör några arbetsuppgifter i bar och att de inte har fått servera alkoholhaltiga drycker eller lära sig om dryckers ursprung på sin apl-plats, men att de har gjort lite av det i skolan. Merparten av det de gör på apl är från kurser som de läst tidigare år.

Av ett samverkansdokument för en elev i år 2 som Skolinspektionen tagit del av framgår att eleven bland annat ska läsa kursen reception 1. Handledaren på apl-platsen uppger i samtal med Skolinspektionen att eleven enbart arbetar i restaurangen, att receptionen på arbetsplatsen är väldigt liten och att de saknar möjlighet att ta emot praktikanter där. Rektorn uppger i intervju att skolan har kontaktat handledaren som varit ärlig med arbetsplatsens förutsättningar och att skolan är medvetna om att de måste byta plats för eleven. Även apl-samordnare säger att elever som är på den arbetsplatsen kommer att behöva byta platser eftersom beläggningen på arbetsplatsen kommer vara för liten under vintern för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig alla moment i sina kurser.

Av intervjuer med elever, rektor och apl-samordnare framkommer att det sedan september månad inte finns någon undervisande yrkeslärare på hotell- och turismprogrammet. Den lärare som undervisade på programmet under våren arbetar inte längre kvar på skolan. Under höstterminen började en ny lärare arbeta på skolan, men hen har avslutat sin anställning. Enligt rektor och apl-samordnare finns en pågående rekrytering av en ny yrkeslärare på programmet som befinner sig i sitt slutskede. Den lärare som arbetade på skolan i början av höstterminen säger i intervju att hen under de veckorna hen arbetade upptäckte att eleverna tidigare inte varit på rätt apl-platser. Hen behövde under tiden hen arbetade på skolan prioritera att hitta apl-platser till de elever som inte hade någon. Läraren säger att inga elever i år tre i nuläget har relevanta platser utifrån de kurser de läser och att det är något skolan måste rätta till.

Rektorn säger att de behöver reda ut vad som har samverkats och inte och om elevernas apl-platser är relevanta samt att skolan ringer runt till handledare och kollar. I kompletterande intervju med apl-samordnare säger en apl-samordnare att läraren som arbetade under vårterminen har samverkat majoriteten av platserna innan sommarlovet. Ingen av apl-samordnarna kan svara på frågan om dåvarande lärare försäkrade sig om att eleverna kan göra alla momenten som finns i samverkandokumentet på platserna. Till dess att det finns en ansvarig yrkeslärare på programmet är det den apl-samordnare som också är biträdande rektor som säkerställer och följer upp att eleverna får göra det som står i deras samverkansdokument. Biträdande rektorn säger att hen besöker apl-platser och försöker väva ihop de lösa trådarna. På fråga om det finns något som inte går att göra utifrån elevernas samverkansdokument säger biträdande rektorn att hen inte är någon expert men att det känns fullt görbart. Det hen har identifierat är att de behöver justera arbetstiderna för eleverna då de

endast är på sina apl-platser på förmiddagar och att det behövs varierande arbetstider för att exempelvis få till biten med alkoholservering.

Huvudmannen uppger i yttrande den 6 november 2025 att biträdande rektor har aktivt ansvar för eleverna på hotell- och turismprogrammet samt är den som haft dialog med elever och lärare i väntan på att en ny yrkeslärare på programmet har anställts.

Naturbruksprogrammet, inriktning djurvård

Av den av huvudmannen inskickade apl-förteckningen och av intervjuer framgår att samtliga elever i år 2 och 3 på programmet har apl på olika hunddagis. Därutöver framgår att någon enstaka elev i år 2 och 3 även har apl på en annan arbetsplats. Skolinspektionen har tagit del av totalt fyra samverkansdokument för elever på programmet, varav ett dokument avser en elev i år 2 och tre avser elever i år 3. I den av huvudmannen inlämnade poängplanen, av samverkansdokument för elev i år 2 och av intervjuer framgår att elever i år 2 ska läsa kurserna sällskapsdjur 1, djurens biologi, hundkunskap 2 och kommunikation och att moment i dessa kurser ska genomföras på apl-platsen på hunddagis. Därutöver framgår att elever i år 2 ska läsa kursen djurhållning samt att moment i denna kurs ska genomföras på apl på en gård under vårterminen 2026. Vidare framgår i den av huvudmannen inlämnade poängplanen, i samtliga av de tre samverkansdokumenten för elever i år 3 och av intervjuer att eleverna i år 3 ska läsa kurserna hundkunskap 3, sällskapsdjur 2 och entreprenörskap och att de ska genomföra moment i dessa kurser på deras respektive apl-plats på hunddagis. Vidare framgår att eleverna ska läsa kursen djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1. Enligt uppgift från huvudmannen den 6 november 2025 är moment i denna kurs numera samverkad med elevernas befintliga apl-platser på hunddagis och ska genomföras där.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 16 § skollagen framgår att ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Av 4 kap. 12 § gymnasieförordningen framgår att det är huvudmannen som ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen.⁴

I skollagen och gymnasieförordningen anges de nationella programmen i gymnasieskolan samt respektives programs innehåll och omfattning (16 kap. 5 § och bilaga 1 skollagen samt 4 kap. 1 § och bilaga 1 gymnasie-

⁴ Bestämmelsen i 4 kap. 12 § gymnasieförordningen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning 2023:654. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025 gäller alltså äldre bestämmelser.

förordningen). För varje ämne finns en ämnesplan och utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser (16 kap. 21 och 23 §§ skollagen).⁵ Av ämnesplanen framgår ämnets syfte, varje kurs som ingår i ämnet, det centrala innehållet för varje kurs, antalet gymnasiepoäng som varje kurs omfattar och betygskriterier för varje kurs (1 kap. 4 § gymnasieförordningen).⁶

Av förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14) framgår avseende samtliga yrkesprogram att det arbetsplatsförlagda lärandet ska bidra till att eleverna utvecklar yrkeskunskaper och en yrkesidentitet samt reflekterar över yrkeskulturen och blir en del av yrkesgemenskapen på en arbetsplats. Det arbetsplatsförlagda lärandet kan också ge inblick i företagandets villkor.

Skolinspektionens bedömning

Vad gäller el- och energiprogrammet och hantverksprogrammet visar Skolinspektionens utredning att eleverna nu har apl-platser med tydlig koppling till respektive yrkesutbildning. Intervjuer med elever, yrkeslärare och rektorn samt samtal med apl-handledare visar att de kurser som enligt beslut ska genomföras på apl kan genomföras på elevernas respektive apl-platser. Skolinspektionen gör därmed bedömningen att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen är avhjälpt i den del det avser el-och energiprogrammet och hantverksprogrammet.

Vad gäller naturbruksprogrammet inriktning djurvård framgår det av bedömningen på sid. 20 ff. i detta beslut att eleverna fortfarande inte ges allt centralt innehåll i kurserna sällskapsdjur 1 och djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1. Då elevernas apl-platser i övrigt är relevanta för de kurser som enligt beslut ska genomföras på apl innevarande läsår gör Skolinspektionen, trots detta, bedömningen att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen får anses avhjälpt även i denna del. Skolinspektionen vill dock understryka att detta inte fråntar huvudmannen ansvaret att skaffa kompletterande apl-platser alternativt anordna kompletterande utbildningstillfällen för att säkerställa att eleverna får de delar av det centrala innehållet som i dagsläget inte kan tillgodoses på befintliga apl-platser.

Vad gäller hotell och turismprogrammet framgår det av utredningen att huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder för att skaffa apl-platser till

⁵ Bestämmelserna i 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen har nya lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan som påbörjats före den 1 juli 2025 gäller alltså äldre bestämmelser.

⁶ Bestämmelsen i 1 kap. 4 § gymnasieförordningen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom lag 2023:654. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjats efter den 30 juni 2025. För utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025 gäller alltså äldre bestämmelser.

eleverna. Skolinspektionen har dock haft svårt att få fram aktuell information om vad som har samverkats kring elevernas apl-platser då det sedan september månad inte finns någon ansvarig yrkeslärare på programmet och då det var tidigare lärare som ansvarade för att skaffa apl-platser. Ingen av skolans två apl-samordnare har haft något uppdrag gentemot hotell- och turismprogrammet och rektorn har inte kunnat svara på Skolinspektionens frågor om platserna är relevanta. Skolinspektionen har inte heller fått prata med några elever från år 2 på programmet. Det som framgår av intervju med elever är att flera elever i år 3 inte genomför moment på sina apl-platser i de kurser som enligt beslut ska genomföras på apl utan att de främst utför arbetsuppgifter kopplade till kurser som eleverna redan har läst tidigare år. Uppgifterna bekräftas av tidigare anställd lärare som uppger att ingen av eleverna i år 3 har platser som är relevanta för de kurser som de läser innevarande år. Mot bakgrund av dessa uppgifter gör Skolinspektionen bedömningen att alla elever på hotell- och turismprogrammet inte har apl-platser där det centrala innehållet kan genomföras i de kurser som enligt beslut ska genomföras på apl. Att biträdande rektor, som är tillfälligt ansvarig för hotell- och turismprogrammet, uppger att hen tror att det är görbart att utföra de uppgifter som ska göras på apl föranleder ingen annan bedömning. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att följa föreläggandet och att bristen kvarstår i den del som gäller hotell- och turismprogrammet.

Särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 22 april 2025 att det fanns allvarliga och omfattande brister i skolans arbete med särskilt stöd. Bristerna avsåg att lärare inte anmälde att elevers behov av särskilt stöd behövde utredas, att rektorn inte såg till att utredningar startade när en elevs behov av en sådan utredning hade anmälts samt att elever inte gavs det särskilda stöd som var beslutat i deras åtgärdsprogram. Utredningen visade att det fanns många elever på skolan som var i behov av mycket stöd men att lärare var osäkra på hur och när de skulle göra anmälningar om att en elevs behov av särskilt stöd behövde utredas och att de i vissa fall uppmanats att inte anmäla elever eftersom elevhälsan redan hade satt in stödinsatser i form av enskilt stöd hos rektorn för dessa elever. Utredningen visade vidare att rektorn inte alltid såg till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startade i de fall lärare hade anmält behov av en sådan utredning och att elevhälsan i flera fall beslutade om andra stödinsatser utan att utreda elevernas behov av särskilt stöd. Utredningen visade slutligen att särskilt stöd inte alltid gavs i enlighet med elevernas beslutade åtgärdsprogram.

Skolinspektionen förelade därför Praktiska Sverige AB att se till att lärare, i de fall de befarar att en elev riskerar att inte uppfylla betygskriterierna, trots extra anpassningar, anmäler till rektorn, eller den rektorn har delegerat det till, att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. Vidare förelades huvudmannen att se till att rektorn startar en utredning, för varje sådan anmälan om utredning av behov av särskilt stöd som inkommer. Rektorn skulle dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 22 april 2025 till den 3 september 2025 samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Därutöver skulle rektorn, avseende de anmälningar som inkommit fram till den 22 april 2025 och där utredning ännu inte hade påbörjats, dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation skulle ges in i samband med huvudmannens redovisning. Slutligen förelades huvudmannen att se till att elever ges det särskilda stöd som är beslutat i elevernas åtgärdsprogram. Detta innebär att elever, som enligt sina åtgärdsprogram ska ha stöd av en elevassistent under skoldagen, skulle ges sådant stöd.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmäla behov av utredning om särskilt stöd

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande. Skolan har förtydligat sina rutiner kring extra anpassningar och särskilt stöd vilket innebär att det nu är tydligt för lärarna vad de ska göra när det finns en oro för att elever riskerar att inte nå kunskapskraven. Specialpedagogen har vid ett par tillfällen under vårterminen gått igenom skillnaderna mellan och processen för extra anpassningar och särskilt stöd med lärarna och använt case som lärarna fått öva på, och arbetet fortsätter under höstterminen. För att säkerställa att lärarna agerar i enlighet med gällande rutin är extra anpassningar och särskilt stöd ett särskilt fokusområde i skolans SKA-plan (systematiskt kvalitetsarbete). För att följa upp elevers progression organiserar skolan EWS-möten (Early Warning System) tre gånger per termin som syftar till att följa upp hur det går för eleverna. I samband med EWS-mötena kommer rektor göra stickprovskontroller för att säkerställa att det görs en anmälan till rektor om utredning av behov av särskilt stöd för de elever som lärarna uppger riskerar att inte nå målen.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Flera lärare från olika program säger i intervju att skolan infört en rutin för extra anpassningar och särskilt stöd som är tydligare än tidigare och att den

sitter uppe i alla arbetsrum. Flera lärare säger att det är undervisande lärare i ämnet där behovet finns som ska göra anmälan, men att mentorn ska läggas till i anmälan. Flera lärare säger att det nu är tydligt för dem när de ska göra en anmälan och att de fått de olika åtgärderna i skolans verksamhetssystem förtydligade och förklarade för sig. Samtliga intervjuade representanter för elevhälsan uppger att alla lärare nu anmäler elever som trots extra anpassningar riskerar att inte nå betygskriterierna och säger att lärarna är uppsökande och vill göra rätt i processen. Även rektorn uppger att alla lärare i samtliga fall gör en anmälan om behov av utredning för särskilt stöd när en elev trots extra anpassningar riskerar att inte nå betygskriterierna. Såvitt rektorn känner till finns det inte några elever på skolan som är i behov av utredning men som inte är anmälda.

Starta utredning

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande. Skolan har säkerställt att de elever som anmälts till rektorn blivit utredda och att beslut fattas om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. En pedagogisk utredning påbörjas inom en vecka efter att en anmälan till rektor inkommit och beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller ej fattas skyndsamt. Under perioden 22 april till den 3 september har det inkommit fem anmälningar om behov av utredning av särskilt stöd. Fram till den 22 april 2025 inkom tio anmälningar om behov av utredning av särskilt stöd.

Huvudmannen har även inkommit med ett dokument benämnt "EHT-logg" som enligt huvudmannen är en förteckning över de anmälningar som har inkommit under den i föreläggandet aktuella perioden och datum för när utredning startat. Förteckningen innehåller totalt 15 anmälningar, varav tre inkommit under perioden mellan den 22 april 2025 och den 3 september 2025. Resterande tolv anmälningar har inkommit dessförinnan. För åtta elever anges, i en kolumn benämnd "Diskussion EHT", att eleven inte är i behov av särskilt stöd, följt av andra åtgärder så som att eleven rekommenderas samtalsstöd hos kurator, att gå till studieverkstad eller att mentor stöttar i sociala sammanhang. För de åtta eleverna har det i förteckningen inte angetts något datum för när utredning ska ha startats.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Lärare i gymnasiegemensamma ämnen säger att de har gjort anmälningar om behov av utredning för särskilt stöd för elever föregående termin som inte finns angivna i den förteckning som huvudmannen har skickat in till Skolinspektionen, de namnger ett antal elever och säger att vissa av dessa anmälts flera gånger. Lärarna ger exempel på olika elever som de anmält under vårterminen men som det inte startats utredning för, utan där de i stället fick andra svar av elevhälsan om vad de skulle göra eller besked om

att eleven redan var uppe i EHT. En lärare säger att en elevs anmälan en gång försvann och råkade arkiveras.

En representant för elevhälsan säger att den förteckning som Skolinspektionen tagit del av inte stämmer och att många elever saknas. När Skolinspektionen redogör för de namngivna elever som lärarna uppger att de har anmält, uppger representanten i flera fall att hen inte känner till att dessa elever är anmälda, att de inte finns med i skolans digitala system och att ärendena kan ha arkiverats av den förra specialpedagogen. Representanten säger vidare att hen försöker jobba i fatt, att hen har börjat med anmälningar som kom in 2024 eftersom de är mest brådsnande och att hen gått igenom elev för elev i år 3. Representanten uppger att hen, när hen tar emot anmälningar, går igenom underlaget och att hen just nu gör mycket lektionsobservationer för att kunna identifiera om elever som anmälts är i behov av utredning av särskilt stöd. Representanten säger samtidigt att det efter observationen startas en utredning och därefter tas beslut om eleven behöver särskilt stöd. Representanter för elevhälsan säger att "Diskussion EHT", som anges i en kolumn i den förteckning som Skolinspektionen tagit del av, betyder att de på EHT går igenom elevärenden och diskuterar om det ska bli en pedagogisk utredning eller inte. När utredarna frågar om diskussionen av en anmälan kan leda antingen till att en utredning om särskilt stöd startas eller inte startas, svarar representanterna ja. När utredarna frågar om det fortfarande är så att det inte alltid startas en utredning utan att man kan göra andra insatser i stället svarar en representant för elevhälsan ja.

Rektorn säger först i intervju att utredningar alltid startas efter anmälan. Vid ytterligare frågor uppger dock rektorn att utredningar inte har startats efter alla anmälningar och att det är något skolan måste ta tag i. Rektorn uppger att den förra specialpedagogen har arkiverat vissa ärenden, och att arkiverade ärenden endast är synliga för rektorn som kan återaktivera dem. Arkiverade ärenden är inte synliga för EHT och det är därför det inte har startats utredningar för alla inkomna anmälningar. Rektorn säger vidare att de successivt arbetar med att återaktivera ärenden men att det fortsatt finns arkiverade ärenden som de håller på att arbeta sig igenom och att det därför inte har startats utredningar för alla elever som anmälts antingen före eller efter Skolinspektionens beslut.

Huvudmannen har i yttrande den 6 november 2025 anført i huvudsak följande. En lektionsobservation leder inte per automatik till att en utredning om särskilt stöd startas eftersom lektionsobservationer även är en del av elevhälsoteamets förebyggande och främjande arbete. Observationer har på det sättet ibland visat att det är läraren som är i behov av handledning snarare än att en elev är i behov av särskilt stöd och i de fallen har insatser då riktats till läraren utan att någon formell utredning om särskilt stöd påbörjats.

Särskilt stöd enligt beslutade åtgärdsprogram

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande. Specialpedagogen säkerställde i slutet av vårterminen 2025 att samtliga aktiva åtgärdsprogram följdes upp och utvärderades. Några åtgärdsprogram bedömdes kunna avslutas och för de elever som hade ett fortsatt behov av särskilt stöd upprättades ett nytt åtgärdsprogram vid uppstarten av höstterminen 2025. Elevhälsoteamet har också gått igenom samtliga elever som har anmälts till rektor för att säkerställa att processen följs och att ingen elev hamnat mellan stolarna.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Enligt uppgift från rektor fanns det vid tiden för tillsynsbesöket totalt tre aktiva åtgärdsprogram på skolan, av vilka Skolinspektionen tagit del av två. Av ett av åtgärdsprogrammen framgår att eleven ska ha stöd av en elevassistent under hela skoldagen. Av det andra åtgärdsprogrammet framgår att eleven har reducerat program och att eleven ska ges stöd av en elevassistent.

Lärare på el- och energiprogrammet och lärare i gymnasiegemensamma ämnen uppger, på konkreta frågor om enskilda elever som har åtgärdsprogram ges det stöd som är beslutat i deras respektive åtgärdsprogram, att eleverna får det. En representant för elevhälsan och rektorn uppger i intervju att eleverna får det stöd som är beslutat i deras respektive åtgärdsprogram och att det finns två elever som delar på samma elevassistent men att det inte krockar schemamässigt.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogram-

met beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutsanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Anmäla behov av utredning av särskilt stöd

Skolinspektionens utredning visar, utifrån intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn, att lärare nu anmäler till rektorn i de fall de befarar att en elev, trots extra anpassningar, riskerar att inte uppfylla betygskriterierna. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen följt föreläggandet och att bristen är avhjälpt i denna del.

Starta utredningar

Skolinspektionen bedömer dock att det fortfarande finns allvarliga brister i arbetet med utredning av särskilt stöd. Detta då Skolinspektionens utredning visar att utredningar om behov av särskilt stöd inte alltid startas efter att en anmälan om en sådan utredning gjorts.

Praktiska Sverige AB har, i enlighet med föreläggandet, inkommit med en förteckning över antalet inkomna anmälningar och uppgifter om när utredningar startats för dessa. Skolinspektionen konstaterar att det i denna förteckning, för sammanlagt åtta elever, anges att en anmälan har gjorts, men att någon utredning inte startats. Av såväl dokumentationen som av intervjuer med elevhälsans personal framgår att efter en anmälan går EHT igenom elevärendet och tar ställning till om det ska göras en pedagogisk utredning eller inte. Av intervjuer med såväl lärare som elevhälsans personal och rektorn framgår att en utredning inte alltid startas efter en anmälan. Vidare visar intervjuer med såväl lärare i gymnasiegemensamma ämnen som med representanter för elevhälsan att den av huvudmannen inlämnade förteckningen över anmälda elever inte är fullständig och att flera elever, vars behov av utredning har anmälts, saknas i förteckningen. Att lärare har anmält dessa elever ifrågasätts varken av elevhälsans representanter eller rektorn i intervjuer eller av huvudmannen efter kommunikering av tjänsteanteckningen. Av intervjuer med både elevhälsans representanter och rektorn framgår att problemen med den ofullständiga förteckningen och att utredningar inte alltid startar hänger samman med att elevärenden har arkiverats i systemet.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att det är utrett att det inte alltid startas utredningar om elevers behov av särskilt stöd efter att en anmälan om detta inkommit till rektor. Vad huvudmannen anfört i yttrande om att lektionsobservationer även görs som en del av elevhälsans förebyggande och främjande arbete och därför inte per automatik leder till att en utredning om särskilt stöd startar, saknar betydelse för bedömningen

av om utredning startar efter att anmälan gjorts. En rektor är enligt skollagen skyldig att starta en utredning efter en anmälan om behov av utredning av särskilt stöd och kan inte underlåta att starta en sådan utredning. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen inte har följt föreläggandet och att bristen avseende utredning av särskilt stöd kvarstår. Att huvudmannen, trots föreläggande om detta, inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att utredningar om behov av särskilt stöd startas för samtliga elever som anmälts för behov av en sådan utredning är allvarligt.

Särskilt stöd enligt beslutade åtgärdsprogram

Skolinspektionens utredning visar, utifrån intervjuer med såväl lärare, elevhälsa som rektor, att elever nu får det stöd som är beslutat enligt deras respektive åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen följt föreläggandet och att bristen är avhjälpt i denna del.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Ett sådant beslut om föreläggande gäller omedelbart. Föreläggande ska ange de åtgärder som Skolinspektionen anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Om bristerna bedöms utgöra ett allvarligt missförhållande ska det anges (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande får förenas med vite. Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt (26 kap. 27 § skollagen). Eftersom Praktiska Sverige AB:s verksamhet vid Praktiska Gymnasiet Täby inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten brister i förhållande till krav i författningarna som är centrala för elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen och även för att upprätthålla likvärdighet. Bristerna i undervisningen på naturbruksprogrammet inriktning djurvård, i genomförandet av apl på hotell- och turismprogrammet samt inom skolans arbete med särskilt stöd är allvarliga och får till följd att eleverna inte får den utbildning de har rätt till. Bristerna försvårar allvarligt förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Att huvudmannen inte har rättat till samtliga brister som konstaterades i beslut den 22 april 2025 och att det kvarstår brister som är centrala för utbildningen är allvarligt. Föreläggandet ska därför förenas med vite. Det har inte framkommit något särskilt skäl som gör vitet obehövligt.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet. Därutöver kommer frågan om det finns skäl att besluta om mer ingripande sanktioner åter att aktualiseras. I beslutet den 22 april 2025 konstaterade Skolinspektionen att bristerna i beslutet sammantaget utgjorde ett allvarligt missförhållande. Detta innebär att mer ingripande sanktioner kan bli aktuella om det uppstår nya allvarliga missförhållanden i verksamheten inom två år från den 22 april 2025; detta alltså även om huvudmannen skulle ha följt föreläggandet i det nu aktuella beslutet (se 26 kap. 16 b § och 17 § andra stycket skollagen).

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 8 500 000 kronor.

Områden utan konstaterade brister

Skolförlagd apl, beslut och samråd om kurser på apl och handledares kunskaper

Skolinspektionens tidigare beslut

Som nämnts tidigare i beslutet bedömde Skolinspektionen i beslut den 22 april 2025 att det fanns omfattande och allvarliga brister i skolans arbete med apl. Utöver bristerna avseende att alla elever inte hade en apl-plats och att apl på vissa program inte uppfyllde de krav som finns på utbildningen (utredning och bedömning av dessa brister redovisas under rubriken Genomförande av apl, sid. 23 ff.) konstaterade Skolinspektionen också brister avseende så kallad skolförlagd apl, att rektorn inte hade fattat beslut om vilka moment i kurser som skulle ingå på elevernas apl och inte heller försäkrat sig om att de kurser som var förlagda till apl kunde genomföras på apl-platserna samt att apl-handledare inte hade de nödvändiga kunskaper om mål och kunskapskrav för utbildningen som krävdes för uppdraget.

Skolinspektionen förelade därför Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder för att upphöra att byta ut arbetsplatsförlagt lärande mot motsvarande utbildning förlagd till skolan i annat fall än om planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan.

Skolinspektionen förelade vidare Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder för att se till att rektorn, efter samråd med aktuell arbetsplats, fattar beslut om vilka hela eller delar av kurser i utbildningen som ska förläggas till arbetsplatser. Besluten ska vara tydligt kopplade till innehållet i ämnes- och kursplanerna och det ska framgå vilka kursmoment som förlagts till apl. Besluten ska fattas innan det arbetsplatsförlagda lärandet påbörjas och ska dokumenteras. Besluten samt uppgift om när och med vem samråd har skett avseende respektive arbetsplats ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.

Skolinspektionen förelade slutligen Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder för att se till att handledare på apl inom samtliga program informeras om vilka hela eller delar av kurser, samt vilka moment i kurser, som ska genomföras på elevernas apl.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande. Skolan har tagit fram nya rutiner för apl som bland annat förtydligar vad lärarna ska göra om en elev inte har apl i enlighet med vad som beslutats. Om en elev är frånvarande från apl gäller samma frånvarorutiner som i den skolförlagda delen av utbildningen. Årshjulet för apl har reviderats och ansvarsfördelningen har förtydligats. Av årshjulet framgår att samtliga apl-platser ska vara samverkade med företagen och att handledarna har bekräftat de moment som eleverna ska genomföra på apl-platsen. Skolledningen har utökats från höstterminen 2025 med en biträdande rektor med särskilt ansvar för apl. Biträdande rektor stöttar yrkeslärare i arbetet med att hitta, etablera och behålla relevanta apl-platser som motsvarar utbildningens krav och elevernas behov. Ingen apl förläggs längre i år 1.

Rektor fattar i dialog med yrkeslärare beslut om vilka kursmoment som ska förläggas till apl. Detta samråds med aktuell apl-plats som godkänner de aktuella moment som kan genomföras på arbetsplatsen vilket framgår av ett samverkansdokument. Av dokumenten framgår vilka delar av det centrala innehållet som ska förläggas till apl samt när och med vem samråd har skett.

Yrkeslärarna går tillsammans med handledarna på respektive apl-plats igenom vilka delar eller hela moment som kan genomföras på apl, och skolan säkerställer nu att handledare inom samtliga program informeras om vilka hela eller delar av kurser samt moment i kurser som ska genomföras på elevernas apl. Samtliga handledare får också information om vad handledarrollen innebär, vilka förväntningar som finns på handledaren och vad skolan kan bidra med i form av dialog och stöd vid behov. Yrkeslärare

med apl-ansvar har schemamässigt getts möjlighet att besöka elevernas apl-platser minst var tredje vecka eller vid behov och dokumenterar varje besök som sedan följs upp av rektor.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Skolförlagd apl

Några elever säger i intervju att de tror att elever, när de inte har någon apl-plats, i stället är i skolan och jobbar med andra saker och att skolan försöker ordna nya apl-platser. Lärare säger att elever som inte har någon apl-plats får komma in till skolan och att lärarna där ger dem uppgifter som de egentligen skulle gjort på apl men som de i stället får göra på skolan. Rektorn bekräftar i intervju att de elever som inte har någon apl-plats, innan de hittat en ny plats, är inne på skolan och får undervisning. Rektorn uppger att den tiden inte räknas som apl-tid.

Beslut och samråd om kurser på apl

Som ovan redovisats har Skolinspektionen i beslut den 22 april 2025 förelagt huvudmannen att redovisa en förteckning över apl-platser för samtliga elever i år 1–3 på el- och energiprogrammet inriktning elteknik, naturbruksprogrammet inriktning djurvård, hotell- och turismprogrammet och hantverksprogrammet samt kontaktuppgifter till handledare. Huvudmannen har inkommit med begärd förteckning.

Skolinspektionen har tagit del av så kallade samverkansdokument för elever på naturbruksprogrammet inriktning djurvård, hotell- och turismprogrammet, hantverksprogrammet inriktning frisör, fördjupning hår- och makeupstylist samt el- och energiprogrammet. Av inlämnade samverkansdokument framgår uppgift om bland annat elevens namn, arbetsplats, handledarens namn, datum för samråd, kurser eleven ska läsa och moment i kurser som ska genomföras på apl. Samverkansdokumenten upprättas individuellt för varje elev. Rektorn uppger i intervju att samverkansdokumentet utgör ett beslut om vilka moment i kurser som ska ligga på apl.

Av intervjuer med lärare, handledare, rektor och apl-samordnare framgår att yrkeslärarna genom fysiska besök, digital kontakt eller en kombination av dessa innan eleverna påbörjar apl på en apl-plats samråder med apl-platserna om vilka moment i kurser som eleverna kan genomföra där. När skolan och handledarna på arbetsplatsen kommit överens upprättar lärarna ett samverkansdokument för respektive elev och apl-plats varefter handledare, elev och lärare signerar dokumenten. När samverkansdokumentet har signerats är apl-platsen samverkad även om samverkansdokumentet är en levande och föränderlig produkt som kan förändras under läsårets gång.

Handledares kunskaper

Skolinspektionen har inför besöket på Praktiska Gymnasiet Täby varit i kontakt med sammanlagt åtta personer som enligt uppgift från huvudmannen är apl-handledare för en eller flera elever från skolan på el- och energiprogrammet inriktning elteknik, hantverksprogrammet, hotell- och turismprogrammet samt naturbruksprogrammet inriktning djurvård. Handledarna har i telefonsamtal bland annat tillfrågats om huruvida de har fått information om vilka kurser och moment i kurser som ingår i elevens utbildning och som de ska genomföra på apl.

När handledare i samtal med Skolinspektionen ges exempel på de kurser och moment i kurser som eleverna, enligt sina respektive samverkansdokument, ska genomföra på apl på deras arbetsplats uppger de att de känner till dessa kurser och moment och att de har fått information om vad elevens apl ska omfatta.

Majoriteten av de intervjuade eleverna uppger i intervju att deras handledare känner till vad de ska göra på apl. Flera lärare uppger i intervju att de har träffat elevernas handledare och gått igenom de kurser och moment som eleverna läser och vad som ska genomföras på apl och handledarna har tagit del av samverkansdokumenten. På fråga om hur rektorn säkerställer att alla handledare har de kunskaper som krävs för uppdraget säger rektorn att hen och biträdande rektor gör stickprov och ringer och kollar så att handledarna har rätt kompetens, fin elevsyn och att de uppmanar handledarna att gå handledarutbildningen. Därutöver försäkrar de sig om att handledarna har kännedom, kunskaper och information om kurserna eleverna läser genom samverkansdokumenten som yrkeslärarna går igenom med respektive handledare.

Huvudmannen har i yttrande den 6 november 2025 anført i huvudsak följande. Det är lärarens ansvar att se till att handledarna känner till vilka kurser/moment som eleverna läser. Detta görs genom samverkansdokument som handledaren signerar. En signatur innebär att lärare och handledare är överens om att de moment som finns med också kan genomföras på apl-platsen. Lärandet följs sedan upp genom bland annat trepartssamtal.

Rättslig reglering

Skolförlagd apl

Av 4 kap. 13 § gymnasieförordningen framgår att om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan, får utbildningen anordnas bara om

1. planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller
2. utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan.

Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i de fall som avses i första stycket bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om detta ska huvudmannen samråda med det lokala programrådet.

Om utbildning har skolförlagts på grund av det som sägs i första stycket 1, ska huvudmannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats.

Beslut och samråd om kurser på apl

Av 4 kap. 12 § gymnasieförordningen framgår att rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.⁷

Handledares kunskaper

Av 4 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

Skolinspektionens bedömning

Skolförlagd apl

Skolinspektionens utredning visar att majoriteten av skolans elever i år 2 och 3 på de program som tillsynen omfattar har en apl-plats och att det endast i undantagsfall och i begränsade perioder förekommer att elever står utan plats.⁸ Utredningen visar att det i dessa fall beror på individuella orsaker kopplat till enskilda elever. Utredningen visar vidare att skolan i de fall elever saknar en apl-plats arbetar för att skyndsamt få fram en ny apl-plats och att eleverna under denna tid gör uppgifter i skolan. Utredningen visar även att den tid som eleverna då befinner sig i skolan i stället för på apl på en arbetsplats inte längre räknas som apl-tid. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att bristen är avhjälpd.

⁷ Bestämmelsen i 4 kap. 12 § gymnasieförordningen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning 2023:654. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025 gäller alltså äldre bestämmelser.

⁸ Se dock Skolinspektionens bedömning (sid. 28 f.) att alla apl-platser för elever på hotell- och turismprogrammet inte är relevanta.

Beslut och samråd om apl

Skolinspektionens utredning visar att det för alla granskade program nu finns beslut om vilka hela eller delar av kurser som är förlagda till apl i form av samverkansdokument som bland annat innehåller uppgifter om apl-plats, handledare, kurser, apl-förlagda kursmoment och elevnamn. Skolinspektionens utredning visar även att det innan eleven påbörjar sin apl på en arbetsplats sker samråd mellan apl-platsen och skolans yrkeslärare. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen följt föreläggandet i denna del och att bristen är avhjälpd.

Handledares kunskaper

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att säkerställa att alla apl-handledare har de nödvändiga kunskaper som krävs för uppdraget. Skolinspektionens utredning visar att handledarna, genom arbetet med samverkansdokumenten, har fått information om och har kännedom om vilka kurser och moment i kurser som eleverna ska genomföra på apl. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet även i denna del och att bristen är avhjälpd.

Skolans arbete för att motverka kränkande behandling

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 22 april 2025 att det fanns brister i det åtgärdande arbetet för att motverka kränkande behandling på skolan. Skolinspektionens utredning visade att personal inte anmälde till rektorn då en elev kunde ha blivit utsatt för kränkande behandling. Utredningen visade vidare att det under det senaste året inte hade gjorts några anmälningar om kränkande behandling, trots att det av intervjuer med såväl elever som lärare och övrig personal framkom att det under den tiden skett händelser på skolan som kunde upplevas som kränkande. I samtliga intervjuer framkom att skälet till avsaknaden av anmälningar främst var att elever som blivit utsatta inte själva ville göra en anmälan.

Skolinspektionen förelade därför Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder för att se till all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Enligt föreläggandet skulle huvudmannen skriftligt dokumentera hur många anmälningar som kommit in under perioden den 22 april 2025 till den 3 september 2025 och ge in denna dokumentation till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande. Skolans personal har i mars 2025 fått en föreläsning av huvudmannen kring kränkande behandling och hur personalen anmäler det i skolans systemverktyg. Skolans kurator har också i uppstarten av samt under vårterminen 2025 genomfört en workshop där lärarna fått repetera informationen och rutinen om vad som gäller vid kränkningar och har arbetat med olika case. Åtgärderna har lett till att lärarna nu i högre grad gör kränkningsanmälningar och arbetar utifrån den fastslagna rutinen.

Huvudmannen har även inkommit med en förteckning över inkomna anmälningar om kränkande behandling mellan den 22 april 2025 och den 9 september 2025. Enligt förteckningen har totalt tio anmälningar inkommit inom den angivna perioden.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Elever från olika program uppger i intervju att det kan ske en del kränkningar på skolan. Flera elever säger att det förekommer småbråk, skojbråk och ett språkbruk som inte alltid är så bra, men att det är på skoj och att ingen tar illa upp. Flera elever säger att lärarna blivit hårdare med att göra kränkningsanmälningar, och vissa säger att lärarna anmäler för minsta lilla. Några elever säger att lärarna nu måste göra en kränkningsanmälan om de hör något och att de inte frågar eleverna om de vill göra en kränkingsanmälan eller inte, utan att de gör en anmälan direkt. Flera lärare inom olika program säger att det förekommer kränkningar på skolan och att de gör en kränkingsanmälan oavsett om den elev som blivit utsatt vill eller inte. Rektorn säger i intervju att skolan haft två utbildningsinsatser och att alla lärare är medvetna om att de ska anmäla.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande

fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen är avhjälp. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning – särskilt beakta resultatet på nationella prov

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 22 april 2025 att resultaten på de nationella proven inte särskilt beaktades vid betygssättningen. Skolinspektionen konstaterade statistiskt markanta avvikelser mellan elevers slutbetyg och resultat på nationella proven, där elever erhållit ett högre slutbetyg än provresultat. Skolinspektionens utredning visade att lärare och rektor som anledning till att elevers slutbetyg avvek från deras provresultat gav exempel på att elever var nervösa eller behövde mycket individuellt stöd som inte kunde ges under proven, eller att provet omfattat delar som de inte hunnit behandla i undervisningen. Skolinspektionen bedömde utifrån utredningen att det inte var sannolikt att skolan särskilt beaktade resultaten på de nationella proven vid betygssättningen.

Skolinspektionen förelade därför Praktiska Sverige AB att vidta åtgärder för att se till att skolans lärare vid betygssättning på kurser där elever genomfört nationella prov särskilt beaktar elevens resultat på det nationella provet. Av redovisningen skulle framgå vilka elever som gjort nationella prov i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk under vårterminen 2025 och vad de fått för betyg på nationella provet respektive på den kurs för vilket provet gjordes. I de fall elevens kursbetyg avvek från resultatet på det nationella provet skulle det anges hur det nationella provet särskilt beaktats vid betygssättningen på kursen.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande. Skolan har under vårterminen 2025 introducerat en förbättrad rutin som säkerställer att resultat på nationella prov särskilt beaktas. Lärarna dokumenterar provresultat tillsammans med övrigt underlag inför betygssättning. Om betyget avviker från provresultatet ska läraren skriftligen motivera avvikelsen i en av skolan framtagna logg. Lärarna har under våren 2025 i kollegiet och vid slutet av terminen i samband med betygssättning under ledning av rektor diskuterat bedömning och betygssättning och vad det innebär att särskilt beakta det nationella provet. I svenska 1 fick 48 procent av eleverna högre kursbetyg än provbetyg, i svenska som andraspråk 1 fick 0 procent högre kursbetyg än provbetyg, i matematik 1a fick 43 procent av eleverna högre kursbetyg än provbetyg och i engelska 5 fick 6 procent av eleverna högre kursbetyg än provbetyg. Huvudmannen redovisar inte hur många elever, i procent, som fick ett högre betyg på kursen än på nationella provet i övriga kurser som det genomfördes nationella prov i under föregående läsår.

Huvudmannen har inkommit med en förteckning över vilka elever som gjort nationella prov under vårterminen 2025 i kurserna svenska 1, svenska som andraspråk 1, svenska 3, engelska 5, engelska 6, matematik 1a samt matematik 2a. Av förteckningen framgår vilket betyg respektive elev fått på nationella provet, vilket kursbetyg eleven fått, uppgift om provbetyg och kursbetyg överensstämmer och en motivering till avvikande kursbetyg i de fall avvikelse förekommer.

Skolinspektionens utredning i uppföljningen

Några elever säger i intervju att lärarna sagt att provet väger tungt, att lärarna innan Skolinspektionens förra besök sa olika och att de då sa att man inte kunde sänka sig. Nu har lärare sagt att man både kan höja och sänka sitt betyg, att de kollar allt man gjort tidigare, men att nationella proven väger över lite. Lärare som undervisar i matematik säger i intervju att hen pratar med elever om att det nationella provet är ett test på vad de gjort under hela året. Hen säger att många elever fick ett poäng från E på det nationella provet och att de därmed var nära ett godkänt betyg. Många av de eleverna har sedan kommit på de tillfällena då de kunde göra kompletteringar. Lärare som undervisar i svenska säger att differensen mellan kursbetyg och resultat på nationella provet främst låg mellan betygen F och E. För många elever var det talet som gick sämst, men de hade gjort ett tal under hösten som hen då tog hänsyn till. På fråga hur rektorn säkerställer att lärarna särskilt beaktar resultaten på de nationella proven säger rektorn att de analyserar och diskuterar resultaten på en helt annan nivå och att de i våras diskuterade resultaten i svenska, matematik och engelska. Rektorn säger vidare att det inte finns några fall då lärare inte särskilt har beaktat resultaten på de nationella proven och att de har diskuterat de elever där provresultat och betyg skiljer sig.

Rättslig reglering

Av 15 kap. 25 a § skollagen framgår att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.⁹

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det fortsatt finns avvikelser mellan elevernas resultat på nationella proven och kursbetyg. Utredningen visar dock också att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att resultaten på de nationella proven särskilt beaktas. Lärare ger i intervjuer vissa förklaringar till avvikelserna och ger exempel på hur resultat på nationella prov vägs in. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt föreläggandet och att det inte längre är visat att Praktiska Gymnasiet Täby bryter mot bestämmelserna. Skolinspektionen bedömer därmed att bristen numera får anses avhjälpd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Sofie Lindén

Beslutsfattare
Signerat av: Sofie Lindén

X Jonna Johansson

Föredragande
Signerat av: Jonna Johansson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Viveka Berglund, enhetschef Ildikó Lundqvist samt regionjuristerna Maria Nyman och Johanna Tinghammar Bruck medverkat.

⁹ Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan som påbörjats före den 1 juli 2025 gäller alltså äldre bestämmelser.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.